

Sticos Magasinet

Et fagblad for regnskap, lønn og personal

Nr. 2 - 2011

Hovedtema:

Forenkling og modernisering av aksjeloven

Magne Olufsen

Leder fagavdelingen i Sticos

En bransje i utvikling

Denne vinteren og våren har det vært mye fokus på endringene i revisorloven som gjør at mange små foretak heretter kan velge bort revisjon. Også regnskapsførers hverdag er i endring. Overgang til elektronisk fakturering og mer eller mindre automatisert elektronisk bilagsbehandling er i full gang og vil ventelig skyte fart fremover.

I dag skrives det ut ca. 500 millioner fakturaer årlig i Norge. Papirfakturaer utgjør trolig fortsatt 85-90 % av dette. Andelen efaktura spås en stor økning de nærmeste årene, blant annet fordi Staten allerede fra 1. juli 2012 vil kreve at alle inn- og utgående fakturaer skal være elektroniske. Det er ventet at det samme vil gjelde for kommunene i løpet av 2013. Regnskapsførers hverdag vil helt sikkert bli påvirket av dette.

Det ligger an til flere spennende reformer de kommende årene. Forslaget om forenkling av aksjeloven som nå er ute til høring kan, om det blir vedtatt, innebære vesentlige lettelser for små aksjeselskaper, og vil dermed få stor betydning for norsk næringsliv i årene fremover.

Det samme kan også trygt sies om Finansdepartementets forslag om ny ordning for arbeidsgivernes rapportering om ansettelse, lønn og skatetrekk. EDAG-prosjektet (elektronisk dialog med arbeidsgivere) vil vesentlig kunne forenkle denne formen for rapportering til Skatteetaten, NAV og SSB. Sannsynligvis vil vi se flere slike reformer de kommende årene.

I slike tider er det viktig at både revisorer og regnskapsførere tenker grundig gjennom situasjonen og omstiller seg til den nye virkeligheten. Den tid som etter hvert frigjøres gjennom automatiserte prosesser og bortfall av revisjonsplikten bør i stor grad brukes til å utvikle og tilby nye tjenester, til glede både for bransjen selv og for kundene.

Dette vil kreve videreutvikling av kompetanse, men vil ganske sikkert også gi mer varierte og spennende arbeidsoppgaver i fremtiden for de som arbeider innenfor regnskap og revisjon.

Jeg vil avslutningsvis på vegne av alle ansatte i Sticos ønske alle lesere en riktig god sommer.

Utgitt av:

Sticos AS
Postboks 2934 Sluppen,
7438 TRONDHEIM
Telefon: 73 56 00 00
www.sticos.no

Idé og utforming: Sticos AS
Opplag: 19 000
Redaksjon og design: Sticos AS
Foto: Scanstockphoto, Scanpix, Photo
Alto, Rasmus Kongsøre og Sticos AS

Copyright Sticos AS.
Eventuell viderefremidling og annen
bruk må avtales med Sticos AS.

Forenkling og modernisering av aksjeloven

Justis- og politidepartementet behandler i disse dager et forslag til endringer i aksjeloven.

Avvikling av ferie

for nyansatte og ved avslutning av arbeidsforholdet

Skattereglene som forenkler lønnsarbeid i hjemmet

Innhold

Aktuelt	4
Forenkling og modernisering av aksjeloven	5
Stor betydning for våre medlemmer	12
Viderefakturering - med eller uten moms	15
Mva-aktuelt	19
Revidert nasjonalbudsjett	20
Flere skatteoppgjørspuljer	21
Avvikling av ferie	22
Bokføringsregelverket	23
Skattereglene som forenkler lønnsarbeid i hjemmet	24
Strengere krav til oppfølging av sykemeldte	27
Statens lønnstrinn	30
Bortfall av revisjonsplikt for små foretak	31
Enklere innrapportering fra arbeidsgivere	31
Sticos Hurtiginfo	32
Invester i kompetanseheving	33
Sticos Kurs høsten 2011	34
Sticos produkter	36
Sticos svarer	37
Vet du det?	38

Aktuelt:

Utvidet foreldrepermisjon og fedrekvote

Regjeringen har fremmet forslag om utvidelse av foreldrepermisjonen og fedrekvoten. Fedrekvoten foreslås utvidet til 12 uker for fødsler og omsorgsovertakelser fra og med 1. juli 2011. Utvidelse av fedrekvoten fra 10 til 12 uker gjennomføres ved at den samlede foreldrepermisjonen utvides med en uke. Den andre uken tas fra den permisjonen som i dag er til felles benyttelse for begge foreldre.

Endring i forskrift om ID-kort i bygg- og anleggsbransjen

Det er gjennomført noen endringer i forskrift om ID-kort i bygg- og anleggsbransjen. En av endringene gjelder for bemanningsforetak som leier ut arbeidskraft til bygg- og anleggsbransjen. Fra 1. juli må alle slike bemanningsforetak være registrert i Arbeidstilsynets register over bemanningsforetak for å kunne få id-kort til sine ansatte. Tilsyn har vist at det er et økende problem med ugyldige

id-kort og tilsynsmyndighetene kan nå inndra ugyldige id-kort, som enten er utløpt på dato eller som ikke er innlevert etter opphør av arbeidsforholdet. Etter forslag fra Finansdepartementet er det innført en adgang også for skattemyndighetene til å kreve at arbeidstakerne fremviser id-kort. Dette for å effektivisere skattemyndighetenes kontroll. Endringene trer i kraft 1. juni 2011, med unntak av kravet om oppfylt registreringsplikt for bemanningsforetak som gjelder fra 1. juli 2011.

Arbeidstilsynet styrkes med 10 millioner

Regjeringen styrker arbeidstilsynet med 10 millioner kroner i 2011. Flere brudd på arbeidsmiljøloven viser at det er nødvendig med et effektivt og synlig Arbeidstilsyn. Arbeidsgiverne har det selvsagte ansvaret for forsvarlig drift og at arbeidstakerne ikke utnyttes, men det er tydelig at Arbeidstilsynet trengs for å sikre et seriøst arbeidsliv. Arbeidstilsynet fører tilsyn med alle virksomheter utenom petroleumsvirksomhet.

Arbeidstilsynets virkeområde omfatter både private og offentlige virksomheter innen forskjellige bransjer og med varierende størrelse. Særlig bekjempelse av sosial dumping og forebygging av sykefravær har vært i fokus. Forslag om økning på 10 millioner kroner er fremmet i revidert nasjonalbudsjett for 2011.

Arbeidsgiver ønsker seniorer i arbeidslivet

Nye undersøkelser viser at stadig flere arbeidsgivere ønsker at eldre arbeidstakere skal jobbe så lenge som mulig. En undersøkelse utført for NAV viser at 8 av 10 arbeidsgivere ønsker å beholde arbeidstakere over 60 år så lenge som mulig. Innføringen av fleksibel alderspensjon er et av tiltakene som skal gjøre det enklere å arbeide lenger. Det er nå opp til hver enkelt å bestemme hvordan de ønsker å kombinere arbeid med uttak av alderspensjon etter fylte 62 år. Arbeidstaker kan nå ta ut alderspensjon uavhengig av om de velger å fortsette helt eller delvis i arbeid uten at pensjonen avkortes i forhold til inntekt.

Forenkling og modernisering av aksjeloven

Justis- og politidepartementet behandler i disse dager et forslag til endringer i aksjeloven. Bakgrunnen er et ønske om forenkling og modernisering av dagens aksjelov. Forslaget er basert på en utredning av advokat Gudmund Knudsen, og høringsfristen var 19. april. På de neste sidene gir vi deg en oversikt over de viktigste endringene i forslaget.

 TEKST:

**Hans Olav Sekkeseter og
Audun Stenberg**

Rådgivere Sticos fagavdeling

Stiftelsesdokument i elektronisk format (§ 2-1)

Det foreslås at stiftelsesdokumentet kan opprettes og underskrives elektronisk. Etter gjeldende regelverk er det krav om at stiftelsesdokument i papirformat fysisk signeres av stifterne.

Minstekrav til vedtektene reduseres (§ 2-2)

Det foreslås at minstekrav til vedtekter omfatter følgende fem punkter:

1. selskapets foretaksnavn
2. den kommune i riket hvor selskapet skal ha sitt forretningskontor
3. selskapets virksomhet
4. aksjekapitalens størrelse
5. aksjenes pålydende (nominelle beløp), eventuelt antall aksjer (brøkdelsaksjer)

Dette medfører i så fall at disse fire kravene faller bort:

6. antallet eller laveste og høyeste antall styremedlemmer
7. om selskapet skal ha flere daglige ledere eller om styret eller bedriftsforsamlingen skal kunne bestemme at selskapet skal ha flere daglige ledere, samt i så fall om flere daglige ledere skal fungere som kollektivt organ

8. hvilke saker som skal behandles på den ordinære generalforsamlingen

9. om selskapets aksjer skal registreres i et verdipapirregister.

Punkt 7 og 9 vil imidlertid måtte tas inn i vedtektene i de tilfeller hvor det er aktuelt. Dette i motsetning til gjeldende regelverk, hvor de må omtales selv om det ikke er aktuelt med flere daglige ledere eller registrering i et verdipapirregister.

Stiftelsesutgifter kan dekkes av innskutt aksjekapital (§ 2-5)

Etter gjeldende regelverk må stifterne skyte inn midler ut over aksjekapital for at selskapet skal ha anledning til å dekke stiftelsesutgiftene. Ved stiftelsesutgifter på kr 10 000, må det derfor skytes inn minimum kr 110 000 (kr 100 000 til aksjekapital og kr 10 000 til stiftelsesutgifter).

Etter forslaget kan stiftelsesutgifter dekkes av innskutt aksjekapital. Begrensningen blir i så fall at stiftelsesutgiftene ikke kan overstige aksjekapital som skytes inn, noe som presiseres i forslag til ny § 2-5.

Bekreftelse av aksjeinnskudd i annet enn penger (§ 2-6)

Krav til stifternes redegjørelse og revisors bekreftelse ved tingsinnskudd er foreslått videreført. Det foreslås imidlertid unntak i de tilfeller verdien av innskuddet fremgår av et revidert, lovpålagt årsregnskap. Dette vil medføre at enkeltpersonforetak som har et revidert årsregnskap vil kunne legge dette til grunn ved omdanning av virksomheten, uten at det er nødvendig å utarbeide redegjørelse.

Åpningsbalanse sløyfes (§ 2-8)

Det foreslås at krav til åpningsbalanse fjernes. Dette vil i så fall si at dagens krav om at stifterne skal utarbeide en åpningsbalanse faller bort. I utredningen konkluderes det med at åpningsbalansen ikke gir tilstrekkelig tilleggsverdi til at kravet er foreslått videreført. Dette er opplagt i tilfeller hvor aksjeinnskudd skjer i form av kontanter. Ved innskudd i annet enn kontanter vil det fortsatt være krav om stifternes redegjørelse etter § 2-6, slik at dette vil gi tilstrekkelig informasjon.

Deler av aksjeinnskudd kan innbetales etter registrering (kontantinnskudd) (§ 2-18)

Det foreslås at det er tilstrekkelig at halvparten av den enkelte aksjes pålydende og overkurs er innbetalt før selskapet kan meldes til Foretaksregisteret. Det er imidlertid et krav om at minimum kr 30 000 av aksjekapitalen, og tilsvarende andel av overkurs, er innbetalt før registrering kan skje. Dette medfører at muligheten til å innbetale deler av aksjeinnskuddet etter registrering kun vil være aktuelt i de tilfellene aksjekapital skal være over minstekravet på kr 30 000.

I forslaget uttrykkes det imidlertid tvil om behovet for en slik ordning, slik at dette er et av punktene høringsinstansene bes uttale seg særlig om.

Det er ikke foreslått tilsvarende endringer for aksjeinnskudd i annet enn penger, hvor hele innskuddet må være innbetalt fullt ut før registrering.

Bekreftelse av aksjeinnskudd i penger (§ 2-18)

For aksjeinnskudd som utelukkende skal gjøres opp med penger,

foreslås det at en finansinstitusjon kan gi bekreftelse på innskuddet. Etter gjeldende regelverk er det revisor som skal bekrefte også slike innskudd.

Andre aksjeinnskudd skal fortsatt bekrefte av revisor.

Krav til minsteaksjekapital (§ 3-1)

Det foreslås at lovbestemt minstekrav til aksjekapital reduseres fra kr 100 000 til kr 30 000. Tidligere har Gudmund Knudsen utredet forenkling av aksjelovens kapital- og organisasjonsregler på oppdrag fra NHO (2009). I denne åpner han for en vurdering av om kapitalkravet skal fjernes helt. Forslaget om kr 30 000 kan ses på som en avveining mellom tilpasning til internasjonal rett, ønsket om en dreining mot etablering av AS framfor filialer av utenlandske foretak, og en terskel som sikrer mot uoverveid etablering av selskap.

Brøkdelsaksjer som alternativ til bestemt pålydende beløp pr. aksje (§ 3-1)

Etter gjeldende regelverk skal aksjekapitalen være fordelt på en eller flere aksjer med et bestemt pålydende beløp. I forslaget åpnes det for at det som et alternativ skal kunne velges å fordele aksjekapitalen på brøkdelsaksjer. Dette vil si at aksjekapitalen fordeles på et bestemt antall aksjer som ikke lyder på noe bestemt pålydende. Hver aksje vil i stedet representere en brøkdel av selskapets samlede aksjekapital.

Tilsvarende regler er innført i en rekke land, blant annet Sverige, Finland og Danmark. Ifølge utredningen kan systemet med brøkdelsaksjer være en fordel ved forhøyelse og nedsetting av aksjekapitalen, ettersom selskapet ikke

behøver å utstede eller inndra aksjer, eventuelt endre aksjens pålydende.

I forslaget uttrykkes det imidlertid tvil om behovet for en slik ordning, og dette er et av punktene høringsinstansene bes uttale seg særlig om.

Overkursfond blir fri egenkapital (§ 3-2)

Overkursfond er etter gjeldende regelverk klassifisert som bundet egenkapital. Dette medfører blant annet at overkursfond ikke påvirker utbyttegrunnlaget.

Det foreslås nå at overkursfond skal inngå i fri egenkapital, og dermed kan brukes til utbytte og andre utdelinger til aksjonærene. Gjeldende § 3-2, som regulerer hva overkursfondet kan benyttes til, foreslås opphevet.

Krav om tilstrekkelige likvider (§ 3-4)

Det foreslås en presisering av at selskapet skal ha tilstrekkelig likviditet til å dekke sine forpliktelser ved forfall. Dette kommer i tillegg til gjeldende regelverks krav om at selskapet til enhver tid skal ha en egenkapital som er forsvarlig.

Bestemmelsen må ses i sammenheng med forslag til fjerning av en del av de formelle vilkår i tilknytning til beregning av hva som kan utdeles som maksimalt utbytte. Se ytterligere kommentarer knyttet til dette nedenfor, under av-

snittet "Oppmyking av regler for beregning av maksimalt utbytte".

>>>

DE VIKTIGSTE ENDRINGENE I FORSLAGET

Nytt aksjekapitalkrav kr 30 000

Lovbestemt krav om minsteaksjekapital reduseres fra kr 100 000 til kr 30 000.

Endret regulering av maksimalt utbytte

Større fokus på vurdering av selskapets reelle situasjon ved uttak av utbytte, og mindre formelle begrensninger.

Mindre formkrav til general- forsamling

Generalforsamling vil kunne gjennomføres på mer uformelle måter, for eksempel på telefon.

Mindre obligatoriske saksbehandlingsregler for generalforsamling (§ 5-1a)

Det foreslås at selskapet kan avholde generalforsamlingen uten å følge mesteparten av aksjelovens formkrav, såfremt alle selskapets aksjeeiere er enige.

Dette medfører i så fall at det kan avholdes generalforsamling uten å følge de nærmere reglene om:

- formkrav til generalforsamlingsfullmakt
- ledelsens rett og plikt til å være til stede på generalforsamlingen
- ekstraordinær generalforsamling
- stedet for generalforsamling
- styrets myndighet til å innkalle til generalforsamlingen
- krav til innkallingen
- vilkårene om aksjeeiernes rett til å få saker behandlet på generalforsamlingen
- åpningen av møtet
- saker utenfor dagsorden

Hvis bestemmelsen om sted for generalforsamling fravikes, kan for eksempel generalforsamlingen gjennomføres som telefonkonferanse. Krav til at det utarbeides generalforsamlingsprotokoll foreslås videreført.

Tilstrekkelig med ett styremedlem for alle aksjeselskaper (§ 6-1, § 6-3)

Det foreslås at alle aksjeselskaper skal kunne velge å ha bare ett styremedlem. Etter gjeldende regelverk er det bare selskaper med aksjekapital under tre millioner kroner som kan ha færre enn tre medlemmer i styret. Det foreslås videre at det kun skal være krav om varamedlem i de tilfeller der selskapet bare har ett styremedlem.

Valgfritt med daglig leder for alle aksjeselskaper (§ 6-2)

Det foreslås at det skal være valgfritt å ha daglig leder. Etter gjeldende regelverk er det kun selskap med aksjekapital under tre millioner kroner som kan beslutte ikke å ha daglig leder.

Oppmyking av regler for beregning av maksimalt utbytte (§ 8-1, § 8-1a)

Mulighet for å ta ut utbytte første halvår (tilleggsutbytte)

Etter gjeldende regelverk deles utbytte ut med grunnlag i godkjent årsregnskap for siste regnskapsår. Dette medfører at selskapet ikke kan dele ut utbytte i tidsrommet fra 1. januar og frem til nytt årsregnskap er godkjent.

Denne bestemmelsen foreslås endret, slik at utbytte deles ut med grunnlag i siste godkjente årsregnskap.

Hvis vi forutsetter at årsregnskap for år 20X0 godkjennes 30.06.20X1, vil det som følge av forslaget i perioden 30.06.X1 til 30.06.X2 være mulig å utdele utbytte med utgangspunkt i årsregnskapet for 20X0.

Etter dagens regelverk kommer kreditt til en aksjeeier ikke til fradrag i utbyttegrunnlaget, såfremt utbytte benyttes til avregning mot kreditten. Denne bestemmelsen foreslås ikke videreført, med bakgrunn i mulighet til å dele ut ekstraordinært utbytte.

Mulighet for utbytte på grunnlag av mellombalanser/perioderegnskap (ekstraordinært utbytte)

I tillegg til at det vil være mulig å dele ut utbytte på grunnlag av siste godkjente årsregnskap, foreslås at det skal være mulig å dele ut ekstraordinært utbytte etter at selskapet har godkjent årsregnskapet

for siste regnskapsår. Dette utbyttet kan utdeles på grunnlag av en mellombalanse som er utarbeidet etter reglene for årsregnskap. Dette kan være et halvårsregnskap eller et annet perioderegnskap.

Dette forslaget medfører at overskudd som opparbeides etter fastsetting av årsregnskapet, kan inngå i grunnlaget for utdeling av utbytte i perioden frem til fastsetting av neste årsregnskap. Hvis årsregnskapet gir tilstrekkelig rom for å dele ut ønsket utbytte, kan det imidlertid deles ut et tilleggsutbytte på grunnlag av fastsatt årsregnskap. Det vil da ikke være behov for et ekstraordinært utbytte på grunnlag av en mellombalanse.

Hvis årsregnskapet for 20X0 gir rom for utbytte på kr 500 000, kan dette utbyttet besluttes utdelt med grunnlag i godkjent årsregnskap, for eksempel fra 30.06.20X1. Hvis selskapets resultatutvikling første halvår 20X1 viser et overskudd på kr 200 000, kan selskapet for eksempel 30.07.20X1 vedta utdeling av ekstraordinært utbytte på kr 200 000. Forutsetningen er da at halvårsregnskapet utarbeides etter reglene for årsregnskap. Balansedagen kan ikke ligge lenger tilbake i tid enn seks måneder før vedtak om ekstraordinært utbytte treffes.

Og hva hvis resultatutviklingen i eksemplet over er negativ første halvår? Enten det er snakk om ordinært, tilleggs- eller ekstraordinært utbytte, kan selskapet uansett bare dele ut utbytte så langt det etter utdelingen har en forsvarlig egenkapital og tilstrekkelig likviditet.

>>>

Endringer i hva som kan deles ut som utbytte

Gjeldende bestemmelser om hva som kan deles ut som utbytte, inneholder både *materielle* og *formelle* vilkår. De materielle vilkårene sier at det ikke kan besluttes utdelt mer enn det som er forenlig med forsiktig og god forretnings-skikk, under hensyn til tap som måtte være inntruffet etter balanse-dagen eller som må forventes å ville inntreffe. Her vil det altså være rom for utøvelse av et visst skjønn ved avgjørelse av hvor mye som skal kunne utdeles som utbytte.

De formelle vilkårene tar utgangspunkt i regnskapsmessige størrelser og beregner med utgangspunkt i disse maksimalt utbytte.

Materielle vilkår for hva som kan deles ut som utbytte

I forslaget til endringer i aksje-loven, er de materielle vilkårene tiltenkt en viktigere rolle på bekostning av de formelle reglene.

Det er foreslått en ny bestemmelse om at selskapet skal ha tilstrekkelig likviditet til å dekke sine forpliktelse ved forfall (se mer under overskriften “Krav til likvide midler” ovenfor). Denne presiseringen er naturlig, sett i lys av at de formelle vilkårene er foreslått myket opp.

Formelle vilkår for hva som kan deles ut som utbytte

Det foreslås endringer i de formelle vilkårene.

For det første vil overkurs ikke lenger inngå i bundet egenkapital, men inngå i selskapets frie egenkapital.

For det andre er tiprosentregelen foreslått fjernet. Denne bestemmelsen tilsier etter gjeldende regelverk at selskapet ikke kan utdele utbytte dersom egenkapitalen etter balansen er mindre enn ti prosent av balansesummen. I utredningen er denne bestemmelsen vurdert å ha lite praktisk

betydning og å bidra til å komplisere regelverket.

For det tredje foreslås det at balanseført forskning og utvikling (FoU), goodwill og utsatt skattefordel ikke lenger skal redusere utbyttegrunnlaget. Per i dag trekkes disse regnskapspostene ut når maksimalt utbyttegrunnlag skal beregnes.

Økt utbyttegrunnlag?

Tradisjonelt har de formelle vilkårene blitt tillagt stor vekt, rett og slett fordi dette er en beregningsteknisk øvelse en tvinges gjennom. Alle dagens årsoppgjørprogram har denne beregningen liggende inne. Hvor mye vekt de materielle reglene er blitt tillagt har variert fra selskap til selskap, men det er på det rene at de ofte har havnet “i skyggen” av de formelle vilkårene.

Hvis de foreslåtte endringene gjennomføres, er det sannsynlig at de materielle vilkårene tillegges mer vekt. Det er også sannsynlig at vurderingen av hva som er forsvarlig egenkapital og tilstrekkelig likviditet, om enn basert på skjønn, i større grad blir en reell vurdering av selskapets situasjon.

Vil forslaget gi økt utbyttegrunnlag hvis det gjennomføres? I de fleste tilfeller vil svaret være ja. Det faktum at overkurs ikke lenger inngår i bundet egenkapital, men i fri egenkapital, vil bidra til å øke utbyttegrunnlaget. Det samme vil bortfallet av tiprosentregelen, selv om denne ofte ikke er avgjørende for begrensningen. Forslaget om at FoU, goodwill og utsatt skattefordel ikke skal begrense utbyttegrunnlaget etter de formelle vilkårene, vil også isolert sett medføre økt utbyttegrunnlag. Selv om endringen medfører at de nevnte immaterielle eiendelene øker utbyttegrunnlaget, er

det grunn til å minne om presiseringen om forsvarlige likvider og antatt økt vektlegging av de materielle vilkårene. Et stort innslag av de nevnte immaterielle eiendelene vil for eksempel ikke bidra positivt ved vurdering av selskapets likvide situasjon på kort sikt, da dette ofte vil være langsiktige poster.

Selskapet kan yte lån i forbindelse med erverv av aksjer (§ 8-10)

Det foreslås endringer i selskapets anledning til å yte lån eller stille sikkerhet i forbindelse med erverv av aksjer i selskapet. Etter gjeldende regelverk har et aksjeselskap i utgangspunktet ikke anledning til å yte lån eller stille sikkerhet i slike tilfeller.

Det foreslås at dette forbudet mykes opp. Forutsetningene for at et selskap skal kunne yte lån eller stille sikkerhet som benyttes til erverv av aksjer, er at

- lån mv. må ligge innenfor rammen av det som selskapet kan dele ut som utbytte
- styrets vedtak må godkjennes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring
- styret skal sørge for at det utarbeides en redegjørelse om selskapets bistand
- bistanden må være på vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper
- det kan bare ytes bistand til erverv av fullt innbetalte aksjer

Økt mulighet til å erverve egne aksjer (§9-2 - §9-6)

Etter gjeldende regelverk kan et selskap erverve egne aksjer dersom den samlede pålydende verdi av beholdningen av egne aksjer

etter ervervet ikke overstiger 10 prosent av aksjekapitalen.

Det foreslås at det ikke settes noen øvre grense for hvor stor del av aksjene selskapet kan erverve. Aksjekapital med fradrag av samlet pålydende på egne aksjer kan imidlertid ikke være under minste tillatte aksjekapital (kr 30 000). Ervervet må også ligge innenfor fri egenkapital.

En annen forutsetning for å kunne erverve egne aksjer, er at generalforsamlingen gir styret fullmakt med flertall som for vedtektsendring. Denne fullmakten må gjelde for et bestemt tidsrom, som etter gjeldende regelverk ikke kan være lengre enn 18 måneder. Dette tidsrommet foreslås økt til 5 år.

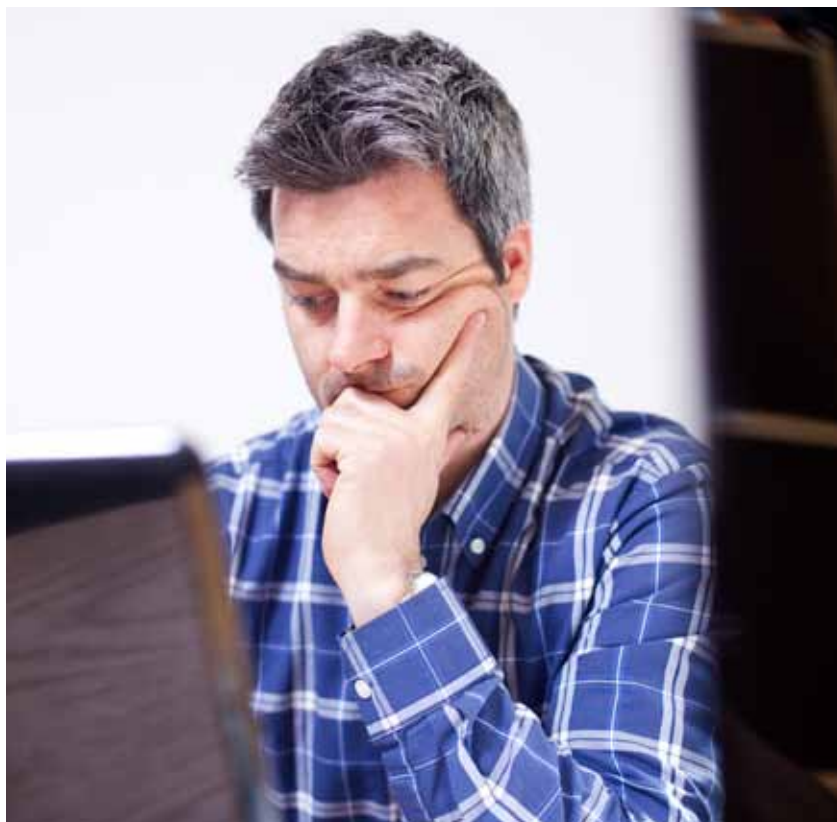
Forenklinger ved nedsettelse av aksjekapitalen (§ 12-2)

Det foreslås at bestemmelsene som regulerer hva som kan besluttes utdelt ved en kapitalnedsettelse, samsvarer med hva som kan deles ut som utbytte. Hittil har det vært forskjell her. Det foreslås videre at nedsettelse av aksjekapitalen på lik linje som utbytte, kan gjennomføres med grunnlag i en mellombalanse.

Kortere frist for kreditorvarsel (§ 12-6, § 13-14, § 16-4)

Det foreslås at kreditorfristen ved kapitalnedsettelser, fusjoner og avvikling reduseres til 4 uker, fra dagens 2 måneder. Dette medfører at disse prosessene kan gjennomføres raskere, samtidig som selskapets kreditorer får noe kortere tid på å gjøre innsigelse/melde sine krav.

>>>

STOR BETYDNING FOR VÅRE MEDLEMMER

Flere sentrale instanser har kommet med høringsuttalelse i forbindelse med forslaget til endringer i aksjeloven. Vi har tatt en prat med NHO, HSH og Bedriftsforbundet for å høre hva dette har av betydning for deres medlemmer og deres organisasjon.

Vi stilte følgende spørsmål:

- 1) Hva tror du endringene vil ha å si for deres medlemmer?
- 2) Hva vil dere trekke frem som de viktigste endringene i forslaget?
- 3) Hvis forslagene i utredningen blir gjennomført. Hvilken betydning tror dere dette vil ha for valg av selskapsform ved nyetableringer fremover?

Tom Bolstad

Administrerende direktør

Hva tror du endringene vil ha å si for deres medlemmer?

Flertallet av våre medlemmer driver sin virksomhet i ett eller flere små aksjeselskaper, så forenklingen av aksjeselskapsloven vil bety mye for våre medlemmer.

Hva vil dere trekke frem som de viktigste endringene i forslaget?

De viktigste endringene for aksje-

selskaper som allerede er stiftet og i drift vil være forslagene om å erstatte tungvinte og umoderne papirbaserte løsninger med elektroniske løsninger, og forenkling av organisatoriske løsninger som f.eks. krav til daglig leder og styrenes sammensetning.

Hvis forslagene i utredningen blir gjennomført. Hvilken betydning tror dere dette vil ha for valg av selskapsform ved nyetableringer fremover?

En gjennomføring av forenklingsslovene vil ha stor betydning

for valg av selskapsform. Norsk registrering vil bli konkurransedyktig i forhold til s.k. NUF, og terskelen vil bli lavere for en overgang fra enkeltpersonforetak og over til AS med de skattemessige fordelene og sosiale rettigheter det gir. Ansvarlige selskaper er så få i antall at eventuelle endringer ikke vil gjøre særlig utslag antallmessig uansett.

Camilla Forgaard Andreassen

*Advokat/Fagsjef
Utredning og næringspolitisk analyse*

Hva tror du endringene vil ha å si for deres medlemmer?

HSH er ledende arbeidsgiver og hovedorganisasjon for flere enn 15 000 virksomheter. En stor andel av medlemmene består nettopp av små og mellomstore bedrifter, og vi tror at en stor del av dem vil kunne ha stor nytte av foreliggende forenklingforslag. Tilbakemeldinger fra de minste virksomhetene våre viser nettopp at vanskeligheter med hensyn til praktisering av stiftelsesregler, organisatoriske regler og kravet til minste aksjekapital i aksjeloven, gjør at mange ender opp med enkeltpersonforetak som selskapsform, uten å føle at de har hatt et reelt valg. Dersom forslaget blir vedtatt tror vi at mange flere av våre medlemmer vil gå over til aksjeselskap som selskapsform.

Opprettelse av aksjeselskap medfører mulighet for den næringsdrivende å ansette seg selv i selskapet og således få et arbeidsgiver/ansettelsesforhold. Ansettelsesforhold gir flere fordeler særlig når det gjelder sosiale rettigheter og trygdeytelser. Sammenliknet med rammebetingelsene for enkeltpersonforetak og ansvarlig selskap vil de fleste langt på vei foretrekke et aksjeselskap hvor man slipper sammenblandingen av virksomhetens økonomi med den næringsdrivendes personlige økonomi. Det er nok av små som

har gått på en konkurssmell nettopp med hensyn til at virksomhetens økonomi er flettet sammen med personlig økonomi når det gjelder skatte- og avgiftskrav.

Hva vil dere trekke frem som de viktigste endringene i forslaget?

Viktigste endring er helt klart forslaget om nedsettelse av kravet til minste aksjekapital til kr 30 000. Det er trolig denne endringen som vil ha mest å si for valget mellom aksjeselskap og andre selskapsformer som organisasjonsform. Selvsagt foreligger det også praktisk viktige forenklingforslag til måten et aksjeselskap skal organiseres og driftes administrativt, som vil gjøre det smidigere og mer fleksibelt for næringsdrivende å håndtere aksjeselskapet organisatorisk.

Hvis forslagene i utredningen blir gjennomført. Hvilken betydning tror dere dette vil ha for valg av selskapsform ved nyetableringer fremover?

Vi tror helt klart at gjennomføring av endringene vil kunne ha en positiv effekt for valg av aksjeselskap som driftsform, kontra enkeltpersonforetak, ansvarlig selskap eller NUF. Fjerning av dagens krav til minste aksjekapital vil kunne stimulere til økt gründervirksomhet og entreprenørskap, siden det da blir mulig for små virksomheter i oppstartsfasen å kunne nyttiggjøre seg fordelene ved å ha aksjeselskap som driftsform.

HSH mener videre at en gjennomføring av endringene, særlig angående kapitalreglene, er særlig viktig for å motvirke fremveksten av såkalte NUF'er.

I denne sammenhengen vil HSH peke på at vi i vår høringsuttalelse foreslår at det bør gjøres ytterligere forenklinger i stiftelseskrav, kapitalkrav, organisatoriske krav og rapporteringskrav for aksjeselskap som bare har én eier, og som for øvrig oppfyller terskelverdiene for fritak fra revisjonsplikt, jf den nye unntaksregelen om fritak fra revisjonsplikt for mindre aksjeselskaper som trådte i kraft 1. mai i år. HSH vil således ha en sondering mellom det vi i det følgende vil kalle "eneeierselskap" og øvrige aksjeselskaper innenfor aksjeloven. HSH har bedt departementet om å utforme et lovforslag i tråd med HSHs anførsler på dette punktet.

Vi mener at det er avgjørende at Norge kan tilby næringsdrivende en forenklet og attraktiv form for selskapsetablering dersom vi skal oppnå en reduksjon i antall nyregistrerte NUF.

Les mer om hva NHO og andre instanser sier på neste side. >>>

Ingebjørg Harto

Avdelingsdirektør Næringsjus

Hva tror du endringene vil ha å si for deres medlemmer?

Våre medlemmer vil få en enklere administrasjon av selskapene, det gjelder både de små selskapene og de store konsernene, som har mange datterselskaper. I tillegg til de rene forenklingene, vil også smidigere regler om disponering av egenkapitalen ha stor betydning for alle som driver i aksjeselskapsformen.

Hva vil dere trekke frem som de viktigste endringene i forslaget?

Viktigst er nok liberaliseringen av kapitalreglene, ikke bare lavere krav til oppstartskapital, men kanskje enda mer forslagene om utdeling av utbytte og mer tidsriktige regler om beskyttelse av kreditorene.

Hvis forslagene i utredningen blir gjennomført. Hvilken betydning tror dere dette vil ha for valg av selskapsform ved nyetableringer fremover?

Med lavere krav til aksjekapital er det åpenbart at aksjeselskapet blir mer attraktivt å bruke som selskapsform, på bekostning særlig av NUF, men også EPF. To tredeler av ASene stiftet i 2010 hadde bare 100 000 kroner i aksjekapital, så det er tydelig at gjeldende lov krever høyere startkapital enn det eierne mener er nødvendig.

I Sverige har man som her fjernet revisjonsplikten for de minste selskapene samt halvert kravet til aksjekapital. I de tolv månedene da disse tiltakene ble gjennomført, har veksten i antall svenske ASer vært enorm.

Utdrag av høringsuttalelser i forbindelse med forenkling og modernisering av aksjeloven

Brønnøysundregistrene bemerker at forslagene åpner for å gi selskapene valgmulighet mellom ulike regelsett og at dette skaper fleksibilitet, men også kan bidra til å komplisere regelverket. Erfaringsmessig mener de dette kan øke muligheten for feilvalg og interne saksbehandlingsfeil i selskapene, og at dette også kan bety at det brukes mer tid og ressurser på å forstå og etterleve regelverket.

Den norske revisorforening mener de foreslåtte endringene vil gjøre aksjeloven enklere og bedre tilpasset små og mellomstore aksjeselskapers behov. Revisorforeningen gir derfor en generell støtte til forslagene.

Landsorganisasjonen i Norge (LO) har kommentert enkelte forslag i utredningen. De peker bl.a. på at redusert minstekrav til aksjekapital gir grunn til bekymring for selskapets kreditorer og ansatte. LO kan derfor ikke støtte dette forslaget. LO fremhever også at det bør foretas enkelte justeringer i forslagene for å sikre at de ansattevalgte styremedlemmenes stilling ikke svekkes.

Arbeidsgiverforeningen Spekter ønsker regelendringer som bidrar til at det blir enklere og billigere å stifte aksjeselskap og stiller seg positive til de foreslåtte endringene i aksjeloven.

Finanstilsynet peker på at virksomheter som omfattes av Finanstilsynets tilsyn er omfattet av særskilte regler mht. krav til kapital og organisering. Forslaget til endringer i aksjeloven vil dermed ha liten effekt for virksomheter under tilsyn. Finanstilsynet mener forenklingene vil være positive for mindre foretak, f.eks. regnskapsførerselskap. For eiendomsmeglerforetak fremheves at det bør stilles høyere minstekrav til aksjekapital enn forslaget.

Viderefakturerer - med eller uten moms?

Fagavdelingen i Sticos får ofte spørsmål om det skal faktureres med eller uten merverdiavgift ved viderefakturerer. Oppfølgingsspørsmålet er gjerne: Hva med fradragsrett for inngående merverdiavgift? Svaret på begge spørsmålene er tja.

TEKST:

Reidun Mæhlum
Rådgiver Sticos fagavdeling

Momsbehandlingen avhenger nemlig av hva som skal viderefaktureres og grunnlaget for viderefaktureringen. Først må vi vite hvorfor dette skal belastes videre til en annen virksomhet. Er det snakk om en fellesanskaffelse som skal fordeles på flere virksomheter? Dette organiseres gjerne ved at en av partene kjøper inn på vegne av alle, for deretter å fordele kostnaden mellom deltakerne i fellesskapet. Eller er salgsvilkårene slik utformet at man også skal ha betalt for direkte utlegg, andre tillegg og omkostninger? Et typisk eksempel er snekkeren som i tillegg til fakturerte timer også skal ha dekket utgifter til reise og diett. Handler det om feilfakturerer,

hvor fakturaen egentlig skulle vært stilet til en annen virksomhet? Eller er det noen som har lagt ut beløpsmessig for anskaffelser og skal be om refusjon av det utlagte beløpet? La oss se nærmere på ulike eksempler.

Sameie og felles anskaffelser

Når to eller flere virksomheter går sammen om å kjøpe driftsmidler oppstår det et sameie vedrørende anskaffelsen¹. Det kan for eksempel være to virksomheter som sammen kjøper inn en kopimaskin til felles bruk. I den gamle momsloven fra 1969² gikk det uttrykkelig frem at hver av sameierne har fradragsrett for sin forholdsmessige andel av inngående moms. Denne bestemmelsen ble ikke videreført i den nye momsloven fra 2009, men Skattedirektoratet legger til grunn at hver sameier fortsatt har fradragsrett etter lovens hovedregel om fradragsrett³. Utfordringen ligger i dokumentasjon av inngående merverdiavgift, fordi innkjøpsfakturaen stiles til den ene av deltakerne i sameiet. Det er et vilkår for fradragsrett at inngående merverdiavgift doku-

menteres med bilag⁴, og at kjøper angis med kjøpers navn, og adresse eller organisasjonsnummer⁵. Så når hele anskaffelsen faktureres til en av deltakerne, vil de øvrige sameiere i prinsippet ikke ha fradragsrett for sin andel av påløpt merverdiavgift idet dokumentasjonsreglene ikke oppfylles.

Skattemyndighetene har imidlertid akseptert at anskaffelsen kan faktureres på en av deltakerne i sameiet, som så splitter hovedfakturaen på den enkelte deltaker⁶. Hver deltaker i sameiet får dermed fradrag for inngående merverdiavgift tilsvarende sin ideelle eierandel i anskaffelsen. Sammen med delfaktura tilsvarende den enkeltes ideelle eierandel, må det settes opp en fordelingsliste som viser hvordan fakturaen splittes (fakturaandel og merverdiavgiftsbeløpet).

>>>

1. Sameigelova (lov av 18. juni 1965 nr.6) § 1
2. Gml momslov (lov av 19. juni 1969) § 21 første ledd siste setning.
3. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 8-1
4. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 15-10
5. Bokføringsforskriften (datert 1. desember 2004) § 5-1-2
6. Merverdiavgiftshåndboken 7.utgave side 740 (i kapittel 15-10.2.2 Nærmere om kravene til dokumentasjon)

I tillegg må det utstedes en kopi av hovedfakturaen. Den enkelte sameieren vil dermed dokumentere fradrag for inngående merverdiavgift med brutto delfaktura, fordelingslisten og kopi av originalfaktura. Den som viderefakturerer hovedfakturaen fradragsfører inngående merverdiavgift tilsvarende sin eierandel. Øvrig beløp, inkludert inngående merverdiavgift som ikke er ført til fradrag, føres som fordring i balansen inntil øvrige sameiere har gjort opp delfakturaen. Ved viderefakturering skal delnota til øvrige deltakere i sameiet ikke føres som omsetning og derfor heller ikke viderefaktureres med merverdiavgift.

Felles anskaffelser av tjenester

Den ovennevnte modellen er en sikker fremgangsmåte ved kjøp av felles driftsmidler – altså fysiske gjenstander hvor det er helt klart at sameielovens bestemmelser kommer til anvendelse. Men ved felles innkjøp av tjenester kan modellen ikke uten videre legges til grunn. Ved kostnadsfordeling av lønn har Skattedirektoratet uttalt at det skjer en “ytelse av tjeneste mot vederlag”. Fordi dette objektivt sett er egnet til å gå med overskudd, foreligger det avgiftspliktig utleie av arbeidskraft⁷ og dermed omsetning i momslovens forstand⁸. Dette gjelder selv om det skjer en ren kostnadsfordeling uten fortjeneste for den virksomheten som har arbeidsgiveransvaret.

Du kan lese mer om temaet fordeling av lønnskostnader i Sticos Oppslag i emnet «Viderefakturering Utlegg Kostnadsfordeling Felleskostnader Kontorfellelesskap Lønn».

Dersom to virksomheter spleiser på en ansatt til bruk i en felles kantine, må den som viderefakturerer lønnskostnader fakturere tjenesten med moms. Dette anses nemlig som utleie av arbeidskraft til bruk i felles kantinedrift. Utgående moms må innberettes, avregnet av det beløp som viderefaktureres. Og det selv om partene fordeler lønnsutgiftene uten at det beregnes noe påslag. I dette eksemplet vil mottaker av viderefakturerte lønnskostnader ikke ha fradragsrett for beregnet merverdiavgift. Dette fordi innleie av arbeidskraft til bruk i bedriftskantiner rammes av avskjæringsregler og anses som ikke-fradragsberettiget velferdstiltak⁹.

Viderefakturering av utlegg og tilleggskostnader

Det hender seg at vi legger ut beløp for andres anskaffelser, typisk fordi det er praktisk at en part ordner med innkjøp på vegne av flere. Når vi fakturerer videre det utlagte beløpet skjer det ingen omsetning i avgiftsmessig forstand. Vi har opptrådt som långiver og forskuttert et pengebeløp som vi nå ber om å få refundert. Slike rene utlegg skal faktureres uten merverdiavgift fordi vi sender et krav om betaling av utlagt vederlag. Pengerettslig er dette et påkrav, dvs. varsel om å gjøre opp en utestående fordring. Dette bør føres i regnskapet som en fordring i balansen (f.eks på en egen konto i 15-serien) og uten fradrag for eventuell merverdiavgift.

Snekkerens reiseutgifter

Sammen med vederlag for den avgiftspliktige leveransen kan det avtales at kunden skal belastes andre tillegg som reise, diett og opphold, eller frakt og forsikring, eller opplæring, service,

drift og vedlikehold. Slike tillegg til hovedytelsen skal merverdiavgiftsmessig behandles som en samlet leveranse og faktureres på samme måte som hovedleveransen¹⁰. Det gjelder uansett om tilleggskostnadene viderefaktureres med eller uten et påslag. Og uten hensyn til om alt faktureres på en og samme faktura, eller splittes i flere fakturaer; en faktura på bare den avgiftspliktige hovedytelsen og en annen faktura som bare vedrører utlegg og tilleggskostnader.

Vi skal også merke oss at ikke-momspliktige ytelser skal inngå i beregningsgrunnlaget for momsen. Et praktisk eksempel er den tidligere nevnte snekkeren som i tillegg til sine timer også skal ha betalt for reiseutgifter. Både medgåtte timer og kilometergodtgjørelse skal være med i beregningsgrunnlaget for momsen på fakturerte timer. Ved bruk av bil hvor det også viderefaktureres bompenger, skal vederlaget for bompasingen medtas i grunnlaget for 25 prosent moms på snekkeroppdraget. Og det til tross for at selve bompasingen ikke er belagt med moms. Ved bruk av offentlig kommunikasjon som buss, vil snekkeren kunne fradragsføre påløpt 8 prosent moms på bussbilletten og bare nettobeløpet på bussreisen tas med i fakturen for viderefakturering. Er det benyttet personbil i forbindelse med oppdraget, vil snekkeren ikke ha fradragsrett for påløpt moms ved bruk av personbilen, og eventuelle kostnader ved bruk av bilen må derfor viderebelastes brutto. Dette gjelder f.eks utgifter til parkering og drivstoff.

Et annet eksempel er frakt, porto og forsikring ved forsendelse. Dette er tillegg som skal viderebelastes på samme måte som hovedleveransen, så lenge disse utlegge-

ne har en sammenheng med den avgiftspliktige leveransen.

Salg av bøker i siste omsetningsledd er fritatt for merverdiavgift, såkalt null-sats. Bokhandleren som sender boka til kunden, skal beregne merverdiavgift på porto en på samme måte som på boka. I dette tilfelle skjer salget i siste omsetningsledd og salget er derfor fritatt for moms¹¹. Følgelig skal verken porto eller boka være gjenstand for avgiftsberegning, (null-sats). Bokhandleren har fradragsrett for inngående merverdiavgift på porto en, slik at bare netto-beløpet på porto en viderefaktureres til kunden.

Et siste praktisk eksempel kan være avtale om levering av programvare som også innbefatter opplæring i bruk, drift, service og vedlikehold av programvaren. Selv om opplæring isolert sett er en undervisningstjeneste unntatt fra momsplikt¹², skal vederlaget for opplæring inngå i beregningsgrunnlaget for merverdiavgift som en omkostning som sammen med hovedleveransen (programvaren) utgjør en samlet helhet. Det gjelder selv om opplæring viderefaktureres for seg selv i en egen faktura.

Når ansatte legger ut

Litt på siden av temaet, men vi tar med arbeidsgivers fradragsrett for påløpt moms når ansatte legger ut

beløp på vegne av arbeidsgiver. I slike tilfeller vil arbeidsgivers navn ikke framgå av salgsdokumentasjon utstedt av leverandør – den vil være uten navn ved kontantkjøp (kassalappen fra butikken) eller inneholde navnet på den ansatte som kjøper av ytelsen fra leverandøren. Men arbeidsgiver har fradragsrett for påløpt

moms selv om salgsdokumentet er pålydende den ansatte eller helt uten angivelse av kjøper (kassalappen). Dette under den forutsetning at den ansatte utarbeider og signerer en datert oppstilling som viser hva som er kjøpt og formålet eller bruksområdet for varene og tjenestene¹³. Oppstillingen må oppbevares av arbeidsgiver sammen med kjøpsbilaget. Denne praktisk viktige bestemmelsen gjelder også selv om vederlaget er over 1000 kroner inkl. moms. Og selv om varen eller tjenesten er beregnet for videresalg eller som direkte innsatsfaktor. Gjelder utlegget reise- og oppholdsutgifter

skal dokumentasjonen inneholde opplysninger om hvem utgiftene gjelder, hva som er formålet med reisen og hvilke(t) arrangement den reisende har deltatt på¹⁴. I Sticos Oppslag finner du egne skjema som kan benyttes når ansatte får refundert utlegg på vegne av arbeidsgiver. Du finner disse som link i bl.a. emnet *Ansatte*

Utlegg Refusjon Dokumentasjon Lønn Inngående Mva Merverdiavgift Moms Fradrag.

Feilfakturering

Det er ikke uvanlig, særlig i konsernforhold, at fakturaer kommer til feil selskap. I slike tilfeller anbefaler Sticos at fakturaen returneres til leverandør, slik at leverandøren kan sende ny korrekt faktura direkte til rett adressat – samtidig som det utstedes en kreditnota som reverseerer den opprinne-

lige fakturaen. Dersom det ikke er mulig, og beløpet skal viderefaktureres av feil fakturamottaker, skal det ikke faktureres med moms. I et slikt tilfelle skjer det ikke omsetning i momslovens forstand¹⁵, men det bes om refusjon

>>>

7. Skattedirektoratets brev av 27. november 2001 til et fylkesskattekontor

8. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 1-3 første ledd bokstav a

9. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 8-3 første ledd bokstav d

10. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 4-2

11. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 6-3

12. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 3-5

13. Bokføringsforskriften § 5-5

14. Bokføringsforskriften § 5-9

15. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 1-3 første ledd bokstav a)

av et beløp lagt ut på vegne av et annet selskap/juridisk subjekt. Dersom uriktig fakturamottaker velger å betale opprinnelig faktura og sender regningen videre til rette fakturamottaker, bør denne av uriktig fakturamottaker føres som en fordring i balansen inntil utlagt beløp gjøres opp. Uansett vil opprinnelig uriktig fakturamottaker ikke ha fradragrett for påløpt moms, idet anskaffelsen ikke vedrører egen virksomhet. Når fakturaen viderefaktureres til rett adressat, vil heller ikke denne virksomheten kunne fradragføre inngående moms. Kjøpers navn og adresse eller organisasjonsnummer fremgår nemlig ikke på opprinnelig faktura, idet denne er utstedt til feil mottaker.

Et annet omdiskutert alternativ er å viderefakturere feilfakturaen med et påslag. Fordi det oppkreves et tillegg til utlagt beløp, nemlig påslaget, anses viderefaktureringen å være omsetning i momslovens forstand¹⁶. Viderefakturering skal dermed være med utgående merverdiavgift som innberettes sammen med annet avgiftspliktig salg. Også opprinnelig faktura føres med fradrag for påløpt moms, da denne fakturaen representerer innkjøp av varer eller tjenester beregnet for videresalg. Dersom rett fakturaadressat ikke har fradragrett for merverdiavgift eller bare delvis har fradragrett, vil en slik løsning være fordyrende fordi påslaget øker momsen som ikke kommer til fradrag.

Uansett er ordningen med påslag diskutabel fordi du ved gjentatte transaksjoner av denne art må vurdere om dette skjer i næring. Drives det virksomhet på flere områder, vil kravet til næring som hovedregel måtte vurderes isolert i relasjon til hvert enkelt virksomhetsområde. Det er først når det

foreligger en nærmere og funksjonell sammenheng mellom de enkelte virksomhetsområdene at alle ulike aktiviteter anses som en virksomhet i forhold til næringsbegrepet.

Dersom alle virksomhetsområdene tilfredsstillter kravene til næring, anses de som en avgiftspliktig virksomhet. Uavhengig av om ett av virksomhetsområdene har omsetning under beløpsgrensen på 50 000 kroner skal det derfor beregnes utgående merverdiavgift fra første krone når virksomheten allerede er registrert i Merverdiavgiftsregisteret.

Erstatning for økonomiske tap

Erstatning for økonomiske tap, mangelfulle leveranser, mislighold, ugyldige avtaler eller erstatningsbetingende handlinger, ut-

løser heller ikke avgiftsplikt. Det å fakturere et erstatningsbeløp er ikke omsetning i momslovens forstand. Så når ansvarlig skadevolder belastes for utgifter til reparasjon, utbedring av skader etc. eller utgifter til slikt kreves refundert av skadelidte, skal det ikke viderefaktureres med moms. Beløpet som faktureres er ikke vederlag for leverte varer/tjenester, men kompensasjon for det økonomiske tapet som er oppstått. Det skjer ingen omsetning mellom partene, men skadevolder har en betalingsforpliktelse nemlig å holde skadelidte økonomisk skadesløs, altså dekke dennes økonomiske tap.

16. Momsloven (lov av 19. juni 2009 nr. 58) § 1-3 første ledd bokstav a)

MVA-aktuelt:

Sigbjørn støtter Skattedirektoratet

Finansministeren støtter Skattedirektoratets syn på den såkalte Norse-dommen. Staten tapte saken og direktoratet har i etterkant instruert skattekontorene til "å se bort fra dommen fordi den bygger på uriktig forståelse av merverdiavgiftsloven". (Se Merverdiavgiftshåndboken 7. utgave 2011 side 524 i kapittel 8-1.4 Relevanskriteriet).

Selve dommen er rettskraftig og gjaldt spørsmål om fradragsrett for inngående merverdiavgift relatert til utleide lokaler. Lagmannsretten la til grunn at kostnadene ved oppføring og tilrettelegging av næringslokaler utleid til samarbeidende selskap, var relevante innsatsfaktorer i selskapets momsplichtige virksomhet og ikke kostnader tilknyttet utleie av fast eiendom. Dermed forelå det ordinær fradragsrett for påløpt merverdiavgift. Sticos antar at det var et poeng for retten at leietaker var et samarbeidende selskap og at samlokalisering av de to selskapene i praksis betydde at de i fellesskap tilbydde sine tjenester på det åpne markedet.

Finansministeren støtter som nevnt direktoratets pålegg om at skatteetaten skal se bort fra dommen. Han underbygger dette med at dommen omhandler faktum og bevisbedømmelse og dermed gir liten veiledning i forbindelse med det rettslige spørsmålet i saken, nemlig retten til fradrag for inngående merverdiavgift.

For deg betyr dette at du må brette opp ermene og argumentere godt om du vil bruke Norse-dommen

i din favør! Saksbehandler hos skattekontoret er pålagt å ignorere dommen og har Finansministeren i ryggen.

Moms på nedlasting av film og musikk fra utlandet

Privatpersoner i Norge må fra 1. juli betale moms ved kjøp av elektroniske tjenester fra utlandet. Ansvar for beregning og betaling av merverdiavgiften ligger hos den utenlandske tilbyderen.

Endringen skjer for å sikre like konkurransevilkår mellom norske og utenlandske tilbydere av slike tjenester.

Med elektroniske tjenester menes fjernleverbare tjenester som leveres over Internett eller annet elektronisk nett og som ikke kan anskaffes uten informasjonsteknologi, hvor leveringen av tjenestene hovedsakelig er automatisert. Eksempel på elektroniske tjenester er nedlasting av musikk, film, e-bøker via internett, samt salg av nettspill og mobiltelefonspill.

Nedlasting av film og musikk osv. fra utlandet kan altså bli 25 % dyrere for privatpersoner fra 1. juli 2011.

Avklarende sak om arbeidsgivers fradrag for merverdiavgift på arbeidsreiser?

I Gulating lagmannsrettsdom (Halliburton) fra februar i år ble et oljeselskap nektet fradrag for inngående merverdiavgift på utgifter med å bringe ansatte fra privat bolig til helikopterterminal. Disse utgiftene ble ikke ansett som relevante for selskapets avgiftspliktige virksomhet, men som private utgifter dekket av arbeidsgiver (naturalytelser). Sticos har fått bekreftet at lagmannsrettsdommen er anket til Høyesterett. Tiden vil vise hva Høyesterett mener om saken.

Enn så lenge praktiserer skatteetaten regelverket slik at arbeidsgiver har fradragsrett for påløpt merverdiavgift på tjenestereiser, men ikke såkalte arbeidsreiser. Arbeidsreiser dekket av arbeidsgiver anses som en naturalytelse – med avskåret fradragsrett for merverdiavgift.

REVIDERT NASJONALBUDSJETT 2011

- foreslåtte endringer i skatte- og avgiftsreglene

Fredag 13. mai 2011 la regjeringen fram sitt forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2011.

Her er en oversikt over noen av endringene som foreslås på skatte- og avgiftsområdet.

TEKST:

Terje Brovold

Rådgiver Sticos fagavdeling

Revidert nasjonalbudsjett ventes å være ferdig behandlet i Stortinget medio juni.

Offentliggjøringen av skattelisten

For å styrke personvernet og hindre kommersialisering, foreslår regjeringen endringer i måten skattelisten offentliggjøres på. Skattelisten skal bare være tilgjengelig for publikum på skatteetatens hjemmesider på internett. Den som søker i listen, må logge seg på med MinID.

Grenseoverskridende omorganiseringer - utsettelse med å inntektsføre fra gevinst- og tapskonto

Regjeringen foreslår at skattytere som flytter til andre stater i EØS,

og som derfor ikke lenger er skattepliktige til Norge, kan utsette inntektsføring av gevinst- og tapskonto på samme måte som skattytere som blir i Norge. Hel eller delvis utflytting i forbindelse med fusjoner og fisjoner der et selskap i en annen EØS-stat er overtagende selskap, skal også være omfattet av denne regelen. Ved flytting til lavskatteland i EØS skal det gjelde særlige vilkår. En tilsvarende ordning er foreslått for negativ saldo.

Andeler i deltakerlignet selskap – fritaksmetoden

Det foreslås å innføre et toårskrav i fritaksmetodens regler om realisasjon av andel i deltakerlignet selskap. Ved å justere det deltakerlignede selskapets aksjeportefølje rett forut for salget av andelen, kan selger etter gjeldende regelverk tilpasse seg inn i eller ut av fritaksmetoden, avhengig av hvorvidt andelen forventes å bli solgt med gevinst eller tap. Når kravet til porteføljens sammensetning etter endringen må oppfylles over en toårsperiode, vil muligheten for slike skattetilpasninger reduseres. Endringen vil gjelde for gevinster

og tap som blir realisert fra og med 13. mai 2011.

Skattefunn

Regjeringen foreslår en lovendring i Skattefunn som gir hjemmel til å fastsette forskriftsregler om informasjonsutveksling mellom Norges forskningsråd og skatteetaten. Det foreslås også en forskriftshjemmel for sanksjoner mot brudd på vilkår for godkjente Skattefunn-prosjekt.

FIFU-prinsippet gjelder ved overdragelse av aksjer ved gave
Regjeringen foreslår at det i skatteloven presiseres at FIFU-prinsippet (Først Inn, Først Ut) også skal gjelde når aksjer gis bort som gave.

Kreditfradrag for skatt betalt i utlandet – presisering om rekkefølgen på fradrag

Regjeringen foreslår at skattelovens bestemmelser om kreditfradrag presiseres. Det skal komme tydelig frem at årets utenlandske skatt skal avregnes mot norsk skatt før det gis fradrag for fremført utenlandsk skatt fra tidligere år.

Arveavgift

Regjeringen foreslår at samboere skal likestilles mer med gifte i forbindelse med uskiftesituasjonen.

Barnebarn skal ha rett til to fribeløp på hver giver med kr 470 000 ved gaver som ytes fra uskiftebo. I dag oppnås kun ett fribeløp.

Tidfesting ved realisasjon av VPS-registrerte aksjer

Regjeringen foreslår å endre praksis for tidfesting ved realisasjon av aksjer som er registrert i Verdipapirsentralen (VPS). Endringen innebærer at handelsdato, og ikke oppgjørsmåned, skal benyttes ved tidfesting av handelstransaksjoner

med VPS-registrerte aksjer. På tilsvarende måte skal handelsdato være avgjørende for når en kjøper skal regnes som eier av aksjene etter reglene for skjerming og formuesskatt.

Flere skatteoppgjørspuljer for lønnstakere og pensjonister

TEKST:

Terje Brovold

Rådgiver Sticos fagavdeling

Fra og med inntektståret 2010 er det innført flere skatteoppgjørspuljer for lønnstakere og pensjonister. Dette innebærer at det i tillegg til skatteoppgjør i juni og oktober også vil bli sendt ut skatteoppgjør i august og september. Hovedtyngden av lønnstakere og pensjonister vil fortsatt få oppgjøret sitt i juni. Oppgjørene i august og september vil derfor først og fremst innebære at lønnstakere og pensjonister som ellers ville måtte vente til oktober, får skatteoppgjøret sitt tidligere.

Følgende datoer er fastsatt for utsending av skatteoppgjøret for lønnstakere og pensjonister i 2011:

- 24. juni
- 17. august
- 14. september
- 19. oktober

Ordningen gjelder ikke for personlige næringsdrivende og deres ektefeller. Dersom Finansdepartementet høster positive erfaringer med flere skatteoppgjørspuljer, kan ordningen på sikt bli utvidet til også å gjelde næringsdrivende og deres ektefeller.

Renter på tilgodebeløp og restskatt

Renter ved skatteavregningen er fra og med avregningen for inntektståret 2010 lagt om fra fastrenter til løpende renter. Hovedreglene fremgår nå direkte av skattebetalingsloven § 11-5. Renter ved skatteoppgjøret i 2011 vil beregnes fra 1. juli i inntektståret 2010 og frem til skatteoppgjøret blir sendt ut til skattyter. Det vil være samme sats for rentegodtgjørelse og for rentetillegg.

Rentene beregnes med utgangspunkt i Norges Banks styringsrente per 1. januar i ligningsåret, men med en reduksjon på 28 prosent. Rentesatsen som skal benyttes i forbindelse med kommende skatteoppgjør er beregnet til 1,44 prosent (2,00 x 0,72).

Omlægningen til løpende renter er generell. Det vil si at den også

gjelder for de som er næringsdrivende skattytere. For upersonlige skattytere vil utgangspunktet for beregning av renter være 15. mars i året etter inntektståret.

Renter på tilgodebeløp vil fortsatt være en skattefri fordel, og renter ved restskatt en ikke-fradragsberettiget kostnad.

Frister for restskatt og tilgodebeløp

Fristen for innbetaling av restskatt beregnes ut fra datoen skatteoppgjøret ble tilsendt. Fristene settes til henholdsvis tre og åtte uker etter at skatteoppgjøret er sendt ut. Tidligste forfallstermin er fremdeles 20. august i ligningsåret. Også fristen for utsending av tilgodebeløp tar utgangspunkt i når skatteoppgjøret ble sendt ut.

Klagefristen utvides

Fra 2011 utvides klagefristen fra tre til seks uker. Beregninger av frister for klage og søksmål tar i år utgangspunkt i datoen skatteoppgjøret sendes ut. Tidligere ble fristene satt med utgangspunkt i datoen for offentlig kunngjøring av skattemålingene. Fra og med 2011 er kravet om kunngjøring fjernet.

AVVIKLING AV FERIE

for nyansatte og ved avslutning av arbeidsforholdet

Vi nærmer oss sommer og tid for avvikling av ferie. I forbindelse med ansettelses og oppsigelser melder det seg gjerne spørsmål om rettigheter og plikter i forhold til ferieavvikling.

TEKST:

Marit Ingvaldsen Risvaag
Rådgiver Sticos fagavdeling

Hvor mye ferie skal en nyansatt arbeidstaker ha og kan arbeidstaker kreve ferie i oppsigelsestiden? Opphør av arbeidsforholdet medfører også spørsmål om utbetaling av opptjente feriepenges.

Avvikling av ferie for arbeidstakere som er ansatt i ferieåret

Arbeidstaker har rett til å avvikle full ferie uavhengig av opptjente feriepenges, men har ikke plikt til å avvikle mer ferie enn det han har opptjent feriepenges til. Arbeidstaker plikter å avvikle så mye ferie som opptjente feriepenges dekker lønnsbortfallet for. Et unntak fra

dette gjelder der virksomheten har fellesferie og innstiller driften i forbindelse med ferieavvikling. De arbeidstakere som berøres av driftsstans kan pålegges å avvikle ferie, uavhengig av om disse har opptjent rett til feriepenges. Det kan være flere grunner til at arbeidstaker ikke har opptjent rett til feriepenges. Eksempel på dette kan være at den ansatte kommer direkte fra et utdanningsforhold, han kan ha gjenopptatt arbeidet etter en ulønnet permisjon eller ha økt sin stillingsandel. Når arbeidstaker skifter arbeidsgiver i løpet av ferieåret og dermed har vært i arbeid hele opptjeningsåret, plikter arbeidstaker å avvikle full ferie. Plikten til å avvikle ferie er altså uavhengig av hvilken arbeidsgiver feriepengesene er opptjent hos.

Nye arbeidstakere som tiltrer sin stilling før 30. september i ferieåret har rett til å ta ut full ferie. Arbeidstakere som starter etter dette tidspunkt har krav på 6 virkedager ferie, det vil si en uke ferie. Det er en forutsetning at arbeids-

taker ikke allerede har avviklet sin ferie hos tidligere arbeidsgiver.

Avvikling av ferie i oppsigelsestiden

Hvilke regler som gjelder for avvikling av ferie i oppsigelsestiden er avhengig av om oppsigelsen er gitt av arbeidsgiver eller arbeidstaker.

Ved oppsigelse fra arbeidsgiver er det begrensninger i arbeidsgivers mulighet for å pålegge arbeidstaker å ta ut ferie i oppsigelsestiden. Arbeidsgiver kan da ikke legge ferien i oppsigelsestiden med mindre oppsigelsestiden er 3 måneder eller lengre. Begrensningen i arbeidsgivers mulighet for å pålegge ferie i oppsigelsestiden gjelder også ved allerede fastsatt ferie samt overført ferie fra forutgående ferieår. Dersom arbeidstaker samtykker, kan det inngås skriftlig avtale om ferieavvikling i oppsigelsestiden. Avtalen skal være inngått etter oppsigelsen for å være gyldig.

Arbeidstaker kan kreve at hovedferien på 3 uker legges innenfor hovedferieperioden. Hovedferieperioden strekker seg fra 1. juni til 30. september. Er det etter utløp av oppsigelsestiden fortsatt tid til å avvikle hovedferien innen hovedferieperioden, trenger ikke arbeidsgiver å akseptere at ferien ønskes avviklet i oppsigelsestiden.

Ved oppsigelse fra arbeidstaker er hverken ferieloven eller arbeidsmiljøloven til hinder for at ferien avvikles i oppsigelsestiden. Arbeidstaker har rett til å kreve ferie lagt til oppsigelsestiden hvis det etter dette tidspunkt ikke er tid til å avvikle ferie innenfor hovedferieperioden eller innen utløp av ferieåret. Dersom arbeidstaker sier opp etter 15. august, kan han likevel ikke kreve at ferien legges til tiden før 30. september. Tiden for fastsatt ferie kan ikke uten arbeidstakers samtykke endres på grunn av oppsigelse.

Feriepenger ved avslutning av arbeidsforholdet

Når arbeidstaker slutter skal alle opptjente feriepenger utbetales siste vanlige lønnsdag før fratreden. Dette gjelder både feriepenger opptjent året før, når ferien ikke allerede er avviklet, og feriepenger opptjent i det året arbeidsforholdet opphører. Den delen av feriepengene som ikke lar seg beregne innen dette tidspunktet kan utbetales sammen med avsluttende lønnsoppgjør. Feriepenger opptjent året før fratreden utbetales uten forskuddstrekk. Feriepenger som er opptjent inneværende år og utbetales før utgangen av året grunnet fratreden, utbetales med forskuddstrekk. Ofte ønsker arbeidstaker at feriepenger som er opptjent i opphørsåret først skal utbetales året etter. Ferieloven er ikke til hinder for at arbeidstaker og arbeidsgiver inngår avtale om utbetaling av feriepengene først etter årsskiftet.

Lover endringer i bokføringsregelverket

Bokføringsregelverket skal gjennomgå en omfattende revisjon i årets høstsesjon på Stortinget – to år senere enn forventet.

I Sticos-magasinet nr 3/2009 presenterte vi tre delrapporter lagt fram av bokføringsstandardstyret, med forslag til endringer i bokføringsregelverket. Det var forventet at disse skulle behandles i løpet av høsten 2009, men lite har skjedd. Finansministeren har imidlertid gått langt i å love disse behandlet i løpet av årets høstsesjon.

Skattedirektoratets utredning vedrørende oppbevaringssted

Skattedirektoratet har i uttalelse datert 11. mai 2011 vurdert endringer i forskrift om oppbevaring av regnskapsmateriale i andre EØS-land. Konklusjonen på denne vurderingen er at bokføringspliktige virksomheter som ønsker å oppbevare regnskapsmateriale i andre land enn de nordiske, fortsatt må søke om dispensasjon etter bokføringsloven § 13 femte ledd.

Skattereglene som forenkler lønnsarbeid i hjemmet

Mange opplever at hverdagen blir stadig mer travel og hektisk. For å komme ut av tidsklemma velger stadig flere å engasjere privatpersoner for å få utført arbeid i hjemmet eller på hytta. Det kan for eksempel dreie seg om hagearbeid, snømåking, maling og annet vedlikehold eller renhold og andre former for husarbeid. I denne artikkelen skal vi se på spesielle skatteregler som gjør det både lettere og billigere å kjøpe slike tjenester av privatpersoner.

TEKST:

Terje Brovold

Rådgiver Sticos fagavdeling

Forenklet oppgjørsordning for private arbeidsgivere

For de private arbeidsgiverne er det gitt forenklete oppgjørsregler for arbeid på eller i tilknytning til arbeidsgivers hjem og fritidsbolig. En privatperson kan benytte forenklet oppgjørsordning i stedet for å levere vanlig lønns- og trekkoppgave ved årets slutt.

Følgende vilkår må være oppfylt for at du skal kunne benytte den forenklete ordningen:

- arbeidsoppdraget må være inngått av arbeidsgiveren som privatperson,
- arbeidet må ikke være en del av arbeidstakerens næringsvirksomhet,

- lønnen er ikke fradragsberettiget for arbeidsgiveren,
- samlet lønn av denne typen fra vedkommende husstand må ikke overstige 60 000 kroner i inntektsåret.

Ett av vilkårene for å benytte ordningen er altså at avtalen må være inngått mellom privatpersoner. Engasjerer du et selskap eller en selvstendig næringsdrivende som driver virksomhet innenfor det fagfeltet som oppdraget gjelder kan du ikke benytte dette regelverket. Det er du som oppdragsgiver som er ansvarlig for å kontrollere om oppdragstakeren er et registrert selskap eller en selvstendig næringsdrivende. Dette kan gjøres ved for eksempel å ta en telefon til kemnerkontoret, skattekontoret eller Enhetsregisteret i Brønnøysund.

Tilsvarende kan du som arbeidsgiver falle utenfor oppgjørsordningen dersom du ansetter en person med tilknytning til din egen næringsvirksomhet til å utføre arbeid i hjemmet. Hvis lønnen er fradragsberettiget i næringsvirksomheten vil du med andre ord

være utenfor den forenklete ordningen. Du vil likevel være omfattet av ordningen dersom arbeidet i hjemmet er uten tilknytning til din egen næringsvirksomhet.

Det siste vilkåret er at lønnsutbetalingen samlet for hele husstanden ikke overstiger 60 000 kroner det enkelte inntektsår. Grensen på 60 000 kroner gjelder summen av lønn, feriepenger, sykepenger og verdien av fri kost og losji. For samme år kan bare én person i husstanden stå som arbeidsgiver for arbeid i hjemmet.

Dersom alle vilkårene er oppfylt slipper du å betale arbeidsgiveravgift. Ved overskridelse av beløpsgrensen må du imidlertid betale arbeidsgiveravgift på hele beløpet, ikke bare det overskytende. Du kan fortsatt benytte forenklet oppgjørsordning dersom du har benyttet ordningen før overskridelsen av 60 000 kronersgrensen, men må da innberette arbeidsgiveravgift på terminoppgaven for arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk (RF- 1037). Ved utgangen av året skal du også levere blanketten "Årsoppgave for

arbeidsgiveravgift” (RF-1025) slik som ordinære arbeidsgivere, men det gjelder som sagt bare dersom du overskrider 60 000 kronersgrensen. Blankettene kan fylles ut og sendes inn elektronisk gjennom Altinn.

Slik gjør du

Ved den forenklede oppgjørsordningen skal arbeidsgiveren beregne og innbetale forskuddstrekket, samt fylle ut og sende inn “Oppgjørsblankett for private arbeidsgivere” (RF-1049) ved hver lønnsutbetaling. Det enkleste vil være å fylle ut oppgaven og sende den elektronisk til skattemyndighetene gjennom Altinn. I den forenklede ordningen fungerer ditt eget fødselsnummer som ”arbeidsgivernummer” (organisasjonsnummer).

Samtidig som du betaler ut lønnen, trekker du skatt i henhold til skattekortet som arbeidstakeren har levert. Hvis du fyller ut og leverer oppgjørsblanketten gjennom Altinn, vil du automatisk få et kundeidentifikasjonsnummer (KID) og kontonummer for innbetaling av skatten.

Når skatteoppkreveren mottar oppgjørsblanketten (del 1) og registrerer denne, blir de aktuelle opplysningene overført til den sentrale databasen for lønns- og trekkoppgaveopplysninger.

Ett eksemplar av oppgjørsblanketten skal arbeidstakeren ha som lønns- og trekkoppgave. I og med at det ikke skal sendes ut ordinær lønns- og trekkoppgave i januar året etter, må arbeidstakeren derfor ta vare på sine eksemplarer av blankettene for kontroll av postene i den forhåndsutfylte selvangivelsen.

Skattefritt beløp inntil 4000 kroner

Betaler du ut lønn på 4000 kroner eller mindre i løpet av ett år til en person, er denne lønnen skattefri for vedkommende. Skattefritaket gjelder for alle typer arbeid i hjemmet når det ikke er utført som ledd i næringsvirksomhet. Du kan da utbetale lønnen uten å trekke skatt. Du skal likevel fylle

ut og levere et eksemplar av oppgjørsblanketten (RF-1049) til arbeidstakeren for hver utbetaling, men du velger selv om du vil sende den til skatteoppkreveren. Skatteoppkreverens eksemplar som ikke innleveres må du likevel alltid ta vare på. Så lenge lønnen er på 4000 kroner eller mindre på ett år fra samme arbeidsgiver, vil skattemyndighetene ikke beregne skatt av dette.

Skattefritaket for lønn opptil 4000 kroner per person (mottaker) er en selvstendig ordning adskilt fra arbeidsgiveravgiftsfritak for lønnsutbetaling opptil 60 000 kroner per husholdning. Du skal derfor også beregne arbeidsgiveravgift av utbetalinger under 4000 kroner når samlet lønn til flere arbeidstakere i løpet av året utgjør mer enn 60 000 kroner. Lønn for arbeid som ikke faller inn under den forenklede ordningen ut-

løser også arbeidsgiveravgift selv om lønnen er skattefri på grunn av beløpets størrelse.

>>>

Hensikten er å redusere svart arbeid

Hensikten med å legge til rette for en slik oppgjørsordning er først og fremst å unngå svart arbeid. Det gir dessuten større trygghet når arbeidsforholdet blir gjennomført på en lovlig måte og arbeidet skjer under ordnede forhold. Arbeid i private hjem kommer på denne måten på linje med annet arbeid. For den som utfører arbeidet (arbeidstakeren) er det ofte en fordel å ha egen registrert inntekt. Det kan få innvirkning for utbetalinger fra folketrygden, blant annet av sykepenger. Arbeidstakeren vil også kunne opparbeide pensjonsrettigheter.

Lønnsinnberetning

Dersom du som privat arbeidsgiver ikke benytter deg av den forenklete oppgjørsordningen, må du registrere deg som en ordinær arbeidsgiver. Dette betyr blant annet at de vanlige skjemaene som terminoppgave, lønnsoppgave og følgeskriv til lønns- og trekkoppgaven må sendes inn. Du slipper likevel å beregne arbeidsgiveravgift dersom de totale lønnsutbetalingene ikke overstiger grensebeløpet på 60 000 kroner.

Godtgjørelse til privatpersoner for arbeidsoppdrag i oppdragsgivers hjem skal i tilfelle innberettes på lønns- og trekkoppgavekode 140. Under denne kode innberettes også eventuell fordel av fri kost og losji etter sats fastsatt av Skattemetodisk direktoratet.

Medvirkeransvar for private oppdragsgivere

Fra og med 2011 kan du som privatperson bli gjort medansvarlig for unndratt skatt og merverdiavgift dersom du engasjerer en næringsdrivende til å utføre arbeid i hjemmet og betaler med kontanter

for over 10 000 kroner. Dersom den næringsdrivende ikke oppgir inntekten til skatte- og avgiftsmyndighetene, kan du som oppdragsgiver risikere å måtte innbetale den skatten og avgiften som det offentlige går glipp av. Medvirkeransvaret gjelder bare dersom du engasjerer en næringsdrivende, og ikke hvis du betaler en privatperson med kontanter over 10 000 kroner. For fullstendighetens skyld nevner vi likevel kort reglene om medvirkeransvar.

Medvirkeransvaret gjelder når privat oppdragsgiver kjøper tjenester eller varer sammen med tjenester fra næringsdrivende, når kjøpesummen overstiger 10 000 kroner og ikke er betalt via bank. Ansvaret gjelder uavhengig av om kjøperen visste eller burde visst at tjenesteyteren ikke ville komme til å innberette fortjenesten til skatte- og avgiftsmyndighetene.

Det sentrale i forhold til om betalingen er skjedd via bank mv. er at det må være sporbart for skattemyndighetene hvem som er betaler og betalingsmottaker, hva beløpet er og tidspunktet for betalingen. Som betaling via bank regnes først og fremst betaling fra konto til konto. Dette vil i første rekke omfatte innbetaling med kontantkort eller kredittkort via bankterminal, betaling via nettbank/SMS eller ved bruk av giroblankett som sendes banken for effektivering. Også annen innbetaling til tjenesteyters konto vil være godkjent dersom banken registrerer og oppbevarer opplysninger om betaler og betalingsmottaker, beløp og tidspunktet for betalingen.

Ved kjøp av blant annet håndverkertjenester vil ytelsen ofte inkludere en viss andel materialer. Det er presisert at også varer kjøpt

sammen med tjenesten omfattes av ansvarsregelen. Kjøp hvor varekjøpet utgjør 80 prosent av leveransens verdi, anses imidlertid som rent varekjøp, og faller utenfor medvirkeransvaret.

Flere betalinger som gjelder samme leveranse, tjeneste, kontrakt eller lignende skal vurderes som én betaling i forhold til 10 000 kronersgrensen. Det betyr at dersom du deler opp betalingen i flere kontante delbetalinger som til sammen overstiger 10 000 kroner, blir du omfattet av medvirkeransvaret. Ved løpende eller periodiske ytelser, som for eksempel husleie, vedlikeholdsavtaler, vakthold og rengjøring, skal flere betalinger i samme kalenderår ses samlet. Betalinger for andre gjentatte kjøp fra samme næringsdrivende, for eksempel frisørtjenester og andre tjenester som ikke gjelder løpende kontraktsforhold, skal vurderes hver for seg ved anvendelsen av beløpsgrensen.

Kjøperens ansvar vil i utgangspunktet være begrenset til den skatt og merverdiavgift som skulle vært beregnet av det aktuelle vederlaget. Som en praktisk løsning er det lagt opp til en sjablonmessig beregning av ansvaret. Beregningsgrunnlaget for unndratt skatt og trygdeavgift kan ikke settes høyere enn 75 prosent av vederlaget, eksklusive merverdiavgift. Ansvarer beregnes av grunnlaget med den prosent som tilsvare summen av skattesatsen for alminnelig inntekt og trygdeavgift. Kjøpers ansvar for unndratt merverdiavgift tilsvare fastsatt unndratt merverdiavgift knyttet til oppdraget fra kjøper.

Strengere krav til oppfølging av sykmeldte

Regjeringen har lagt frem forslag om endring i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven. Formålet er at tidligere oppfølging av sykmeldte arbeidstakere skal bidra til å redusere sykefraværet. Endringsforslaget, som vil gjelde fra 01.07.2011, omfatter også gebyr for arbeidsgivere som bryter reglene.

TEKST:

Marit Ingvaldsen Risvaag

Rådgiver Sticos fagavdeling

Målet i IA-avtalen fra 2005 (intensjonsavtale om inkluderende arbeidsliv) om 20 prosent reduksjon i sykefraværet er ikke oppnådd. Ved inngåelse av ny IA-avtale for perioden 2010-2013 ble det derfor lagt ved en protokoll med tiltak for reduksjon av sykefraværet. Protokollen er grunnlaget for de foreslåtte endringene.

Med et unntak har det vært jevn økning av sykefraværet hvert år siden 90-tallet. Økningen i sykefraværet har samlet vært 23 prosent for fravær ut over arbeidsgiverperioden. Det er imidlertid

lengden på det enkelte sykefravær som har økt, ikke antallet fravær. I 2010 har vi hatt en reduksjon i sykefraværet slik at dette etter fjerde kvartal var på syv prosent.

Arbeidsgiver og arbeidstaker er de som har hovedrollene i arbeidet med å få arbeidstaker raskere tilbake i arbeid ved sykmelding. Arbeidsgiver har plikt til å tilrettelegge arbeidet og arbeidstaker har plikt til å medvirke.

Arbeidsgivers tilretteleggingsplikt

Arbeidsgiver skal sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for å forebygge skader og sykdom. Dersom arbeidstaker er sykmeldt er det en særskilt plikt til å tilrettelegge arbeidet. Arbeidsgiver skal gjennomføre nødvendige tiltak. Hvilke tiltak som er aktuelle må vurderes på bakgrunn av den sykmeldtes situasjon. Arbeidsgivers plikt til tilrettelegging strekker seg langt, men er ikke absolutt.

Av loven fremgår at arbeidsgiver skal tilrettelegge så langt det er mulig. Hva som er mulig må vurderes i forhold til virksomhetens art, størrelse og økonomi.

Arbeidstakers medvirkningsplikt

Arbeidstaker har en medvirkningsplikt ved eget sykefravær og skal gi opplysninger om egen funksjonsevne. Fokus skal være rettet mot hva arbeidstaker kan gjøre av arbeidsoppgaver. Arbeidstaker må gi tilstrekkelige opplysninger til at arbeidsgiver skal kunne vurdere å iverksette hensiktsmessige tiltak. Arbeidstaker skal gi en beskrivelse av egen funksjonsevne, men er ikke forpliktet til å gi opplysninger om diagnose. Han eller hun skal også bidra til utredning og igangsetting av hensiktsmessige tilretteleggingstiltak og prøve seg i arbeidsrelatert aktivitet. Ved utforming og gjennomføring av oppfølgingsplanen skal arbeidstaker medvirke,

>>>

og den sykmeldte har plikt til å møte på dialogmøter. I lovforslaget presiseres arbeidstakers plikt til å medvirke. Arbeidstaker mister retten til sykepenger dersom han eller hun, uten rimelig grunn, nekter å gi opplysninger eller ikke medvirker ved oppfølging eller tilrettelegging.

Tidligere oppfølging

Oppfølgingsplan skal utarbeides med mindre dette er åpenbart unødvendig. I dag skal planen være utarbeidet senest når arbeidstaker har vært sykmeldt i seks uker. Fristen for å utarbeide oppfølgingsplan foreslås endret til fire uker og arbeidsgiver skal sende

oppfølgingsplanen til den som har sykmeldt arbeidstaker så snart oppfølgingsplanen er utarbeidet.

Dialogmøte 1

Dialogmøte 1 om innholdet i oppfølgingsplanen skal etter forslaget avholdes etter syv ukers sykmelding. Møtet skal holdes med alle som er sykmeldt ut over syv uker, uavhengig av om arbeidstaker er helt eller gradert sykmeldt. I dag er det krav om at arbeidsgiver avholder dialogmøte 1 senest etter 12 uker og da bare for arbeidstakere som er helt sykmeldte. Bestemmelsen om at NAV skal innhente oppfølgingsplan fra arbeidsgiver etter 12 uker oppheves. I stedet skal arbeidsgiver sende oppføl-

gingsplan og informasjon om hvorvidt reglene om oppfølgingsplan og dialogmøte 1 er overholdt, til NAV, innen ni uker. Oppdatert oppfølgingsplan sendes til NAV senest én uke før dialogmøtet 2 ved 26 uker. Endringen vil medføre en økning i antallet sykmeldingstilfeller der det skal avholdes dialogmøte.

Formålet er å sikre dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstaker og å komme i gang med aktivitet så raskt som mulig. Oppfølgingsplanen skal inneholde en vurdering av arbeidstakers arbeidsevne og arbeidsoppgaver, samt mulige tiltak og plan for videre oppfølging.

Dialogmøte 2

Dialogmøtet 2 i regi av NAV skal sikre en felles gjennomgang av situasjonen for den sykmeldte. Møtet skal oppsummere status og fungere som arena for planlegging og avklaring av det videre forløpet. Det foreslås ikke endring av tidspunkt for dialogmøte 2. Dette skal fortsatt holdes ved 26 uker. Det tas derimot med en presisering i loven om at arbeidsgiver, arbeidstaker, behandler eller NAV kan kreve at dialogmøte 2 holdes på et tidligere tidspunkt ved behov for dette.

Dialogmøte 3

Et dialogmøte 3 ved utløp av sykmeldingsperioden har vært vurdert som hensiktsmessig. Dialogmøte 3 gjøres ikke obligatorisk. Det foreslås i stedet en rett for arbeidsgiver, arbeidstaker, behandler eller NAV til å kunne kreve et dialogmøte 3 ved behov. Dersom en av partene krever dette skal NAV innkalle til og gjennomføre møtet.

Aktiv sykmelding avvikles

Aktiv sykemelding benyttes når arbeidstaker kan være i aktivitet hos arbeidsgiver, men ikke kan utføre egne arbeidsoppgaver. Når arbeidstaker kan utføre hele eller deler av eget arbeid, skal gradert sykmelding benyttes. Erfaring med aktiv sykmelding viser at denne ikke har fungert etter hensikten i forhold til tilbakeføring til ordinært arbeid, og ordningen foreslås derfor avviklet.

Gebyr til arbeidsgiver ved brudd på regelverket

Arbeidsgiver skal kunne ilegges et gebyr på seks rettsgebyr, om lag 5000 kroner, dersom plikten til å sende inn opplysninger til NAV etter ni uker ikke overholdes. Gebyret kan ilegges dersom

reglene om oppfølgingsplan ikke er overholdt, herunder innsending av oppfølgingsplan. Tilsvarende gebyr kan ilegges ved manglende overholdelse av reglene om dialogmøte 1. Arbeidsgiver kan totalt ilegges gebyr på 12 rettsgebyr, eller om lag 10 000, i tilknytning til dialogmøte 1 i det enkelte sykmeldingstilfellet. NAV skal varsle arbeidsgiver med en frist på tre uker før gebyr ilegges.

Arbeidsgiver skal sende inn oppdatert oppfølgingsplan til NAV senest en uke før dialogmøte 2 avholdes. Det foreligger også plikt for arbeidsgiver til å møte til dialogmøte 2. Arbeidsgiver kan ilegges overtredelsesgebyr på seks rettsgebyr for overtredelse av hver av disse forpliktelsene i tilknytning til det enkelte sykefraværstilfellet.

Arbeidsgiver skal sende inn opplysninger til NAV om dialogmøte og oppfølging innen ni uker. Mottar ikke NAV disse opplysningene sendes det brev til arbeidsgiver med opplysning om hvilke plikter som foreligger. Arbeidstaker mottar kopi av dette brevet. Også arbeidstakers plikt til medvirkning skal fremgå av brevet. Arbeidsgiver gis en frist på tre uker til å gi tilbakemelding og sende inn nødvendig dokumentasjon og varsles om gebyr dersom fristen ikke overholdes.

Kommentar

Magne Olufsen

Leder Sticos Fagavdeling

Til tross for avtalen om inkluderende arbeidsliv har antall tapte årsverk som følge av dårlig helse eller arbeidsledighet økt og utgjorde i 2010 ca. 655 000 årsverk. Det er påvist en klar sammenheng mellom lengden på sykefraværet og risikoen for at arbeidstaker faller permanent ut av arbeidsmarkedet. Regjeringen foreslår derfor å fremskynde tidspunktene for oppfølgingsplan og dialogmøte for en bedre oppfølging og tilrettelegging ved sykefravær.

For arbeidsgiver innebærer endringene at det må legges ned mer ressurser i oppfølgingsarbeidet, ved at det vil bli flere oppfølgingsplaner og dialogmøter. Hvis man lykkes, vil til gjengjeld arbeidsgivers kostnader til sykefravær bli redusert.

Mange arbeidstakere kan unngå de uheldige konsekvensene økonomisk og sosialt som oppstår når helseproblemer medfører ute-stengelse fra arbeidslivet.

For samfunnet som helhet er det derfor mye å tjene på å arbeide aktivt for en reduksjon i fraværet.

STATENS LØNNSTRINN

Ny hovedlønnstabell i staten fra 1. mai 2011 (med forbehold om Stortingets godkjenning medio juni). Basert på de nye satsene for årslønn har Sticos beregnet timelønnen ut fra 37,5 timers uke, dvs. 1 950 timer pr. år. Ved beregning av timelønn i timelønnstabellen i staten blir brutto årslønn fratrukket tilskudd til Opplysnings- og utviklingsfondet med kr 200 pr. år.

Lønnstrinn	Årslønn	Timelønn
1	214 900	110,10
2	217 400	111,40
3	219 900	112,70
4	222 400	113,90
5	224 900	115,20
6	227 400	116,50
7	229 900	117,80
8	232 400	119,10
9	234 900	120,40
10	237 400	121,60
11	239 900	122,90
12	242 400	124,20
13	244 900	125,50
14	247 400	126,80
15	250 100	128,20
16	253 200	129,70
17	256 600	131,50
18	260 000	133,20
19	263 500	135,00
20	267 000	136,80
21	270 600	138,70
22	274 200	140,50
23	277 900	142,40
24	281 700	144,40
25	285 700	146,40
26	289 700	148,50
27	293 400	150,40
28	297 100	152,30
29	300 800	154,20
30	304 500	156,10
31	308 100	157,90
32	311 900	159,80
33	315 700	161,80

Lønnstrinn	Årslønn	Timelønn
34	319 500	163,70
35	323 500	165,80
36	327 600	167,90
37	332 000	170,20
38	336 500	172,50
39	341 000	174,80
40	345 800	177,20
41	350 500	179,60
42	356 000	182,50
43	361 300	185,20
44	367 100	188,20
45	372 700	191,00
46	378 600	194,10
47	384 900	197,30
48	391 300	200,60
49	398 000	204,00
50	404 600	207,40
51	411 400	210,90
52	418 500	214,50
53	426 000	218,40
54	433 100	222,00
55	440 900	226,00
56	448 300	229,80
57	456 100	233,80
58	464 300	238,00
59	472 600	242,30
60	480 900	246,50
61	490 100	251,20
62	499 500	256,10
63	509 300	261,10
64	519 000	266,10
65	528 600	271,00
66	538 200	275,90

Lønnstrinn	Årslønn	Timelønn
67	548 200	281,00
68	557 600	285,80
69	568 500	291,40
70	579 600	297,10
71	593 500	304,30
72	604 200	309,70
73	614 800	315,20
74	626 000	320,90
75	638 200	327,20
76	654 800	335,70
77	671 100	344,10
78	692 800	355,20
79	714 600	366,40
80	736 500	377,60
81	758 000	388,60
82	778 800	399,30
83	799 500	409,90
84	820 300	420,60
85	846 300	433,90
86	872 200	447,20
87	898 200	460,50
88	918 900	471,10
89	939 700	481,80
90	960 500	492,50
91	981 300	503,10
92	1 002 000	513,70
93	1 022 800	524,40
94	1 043 500	535,00
95	1 064 400	545,70
96	1 084 700	556,20
97	1 105 100	566,60
98	1 125 400	577,00

Bortfall av revisjonsplikt for små foretak

Reglene om fritak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper trådte i kraft fra 1. mai 2011.

For å kunne velge bort revisjon må aksjeselskapet ha mindre enn fem millioner kroner i driftsinntekter, en balansesum som er mindre enn 20 millioner kroner og gjennomsnittlig ikke ha over ti årsverk. Morselskap i konsern har revisjonsplikt uavhengig av størrelse.

Generalforsamlingen kan med flertall som ved vedtektsendring (normalt 2/3 flertall) gi styret fullmakt til å vedta at selskapets årsregnskaper ikke skal revideres etter revisorloven. Revisjonsplikten vil bortfalle når styret i medhold av fullmakten har fattet

beslutning om at selskapets årsregnskap ikke skal revideres. For selskap som stiftes etter 1. mai 2011, kan stifterne i stiftelsesdokumentet gi styret fullmakt til å fravelge revisjon.

Selskapet skal straks gi melding til Foretaksregisteret dersom styret har vedtatt å benytte fullmakten fra generalforsamlingen til å vedta at selskapet ikke skal revideres. Det samme gjelder dersom selskapet igjen blir revisjonspliktig. Beslutning om å benytte fullmakten får ikke virkning før den er registrert i Foretaksregisteret.

Foretaksregisteret har fra 12. mai åpnet for innsending og saksbehandling av meldinger om fra-

valg av revisjon. Den enkleste og raskeste måten å sende melding om fravalg av revisjon til Foretaksregisteret er via Samordnet registermelding i Altinn. I skjemaet angis først at meldingen gjelder Endring/nye opplysninger. I neste bilde, etter å ha lagt inn org.nr. og bekreftet id-opplysninger, velges rubrikken Revisjon/revisor (under Roller). Klikk på Neste, og kryss for "Det er besluttet at foretakets årsregnskaper ikke skal revideres". Husk å vedlegge kopi av generalforsamlingsprotokoll og styreprotokoll for dokumentasjon av hhv. fullmakt og beslutning om fravalg.

Enklere innrapportering fra arbeidsgivere

Finansdepartementet har sendt på høring et forslag om en ny ordning for arbeidsgivernes rapportering om ansettelser, lønn og skatetrekk. Forslaget er utarbeidet av en arbeidsgruppe med deltakere fra Skatteetaten, NAV, Statistisk sentralbyrå og Brønnøysundregistrene.

Elektronisk dialog med arbeidsgivere (EDAG) vil være en felles innrapporteringsøsning for arbeidsgiveres rapportering til Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og Statistisk sentralbyrå (SSB). En felles EDAG-oppgave vil erstatte mange oppgaver og skjema arbeidsgiverne leverer i dag.

I dag rapporterer arbeidsgivere til dels de samme opplysningene om

ansettelser, lønn og skatetrekk til Skatteetaten, NAV og Statistisk sentralbyrå. Denne rapporteringen skjer til flere ulike tidspunkt. EDAG skal redusere belastningen for arbeidsgiver ved at dagens rapportering erstattes av én ny oppgave hvor arbeidsgiver løpende rapporterer lønnsopplysninger mv. om hver enkelt ansatt. Denne rapporteringen skal skje gjennom arbeidsgivers lønssystem som en integrert del av avlønningssystemet. Den felles EDAG-oppgaven vil erstatte flere oppgaver og skjemaer som arbeidsgiver må levere i dag, blant annet den årlige lønns- og trekkoppgaven. Arbeidsgivere som ikke benytter et lønssystem, kan rapportere gjennom en internettportal. I en

overgangsperiode vil det også være mulig å levere oppgaven på papir.

Ordningen vil gi bedre informasjon om lønnsforhold for arbeidsgivere, lønnstakere og myndigheter enn i dag. Mottakere av lønn og pensjon vil få redusert behov for å dokumentere inntekt og gjennomført skatetrekk ved henvendelser til det offentlige. For etatene vil innføring av EDAG bidra til å forenkle arbeidsprosesser og gi grunnlag for riktige beslutninger og nye digitale tjenester.

Det foreslås en særskilt EDAG-lov som vil gjøre regelverket lettere tilgjengelig og mer forståelig for arbeidsgivere og inntektsmottakere.

Høringsfristen er 4. juni 2011.

STICOS HURTIGINFO

direkte til deg

Straks det kommer en uttalelse, et høringsforslag, et vedtak om lovendring eller andre nyheter innen fagområdene regnskap, lønn, skatt, merverdiavgift og personal, er det 2500 abonnenter som får melding fra Sticos. Vi har snakket med rådgiver Atle Mæhlum i Sticos om hvordan Sticos Hurtiginfo fungerer.

Oppdatert i over 10 år

Sticos Hurtiginfo dukket opp som et eget produkt i Sticosporteføljen i 1999. Det begynte som et tilbud der kundene kunne velge om de ville ha nyhetene tilsendt på faks eller e-post, og i starten hadde vi flest faks-kunder.

Hvem er kundene?

Vi har kunder i alle bransjer, ulike størrelser og forskjellige yrkesgrupper. Felles for alle er at de ønsker å være i forkant av regelendringer og raskt få nyheter innen fagområdene som Sticos Hurtiginfo dekker.

Mange har behov for å være oppdatert, og dette gjør de på en enkel og effektiv måte ved å få tilsendt nyhetene direkte til sin e-post.

Hva er typisk stoff for Sticos Hurtiginfo?

Sticos Hurtiginfo holder deg oppdatert om uttalelser, høringer, lovforslag, lovendringer og andre nyheter innen fagområdene regn-

skap, lønn, skatt, merverdiavgift og personal.

Vi følger saken fra den blir sendt på høring, og til det endelige lovforslaget foreligger. Slik er du hele tiden oppdatert i saker som er aktuelle for deg.

Vi sender også ut endringer i ulike satser så snart disse foreligger, for eksempel statens reiseregulativ, statens lønnstrinn, normrenten og forsinkelsesrenten.

Hvordan blir en Sticos Hurtiginfo laget?

Vi som jobber med Sticos Hurtiginfo har ansvaret for ulike fagområder. Vi sjekker daglig aktuelle kilder, blant annet nyhetssider på nettet og vi abonnerer på flere RSS-feeders som gjør at vi får beskjed straks det legges ut noe nytt.

Når det skjer noe nytt innen våre fagområder, er det bare å begynne å skrive. Slik får du som kunde informasjon direkte til deg med en gang.

Vi har som hovedmål at det skal være enkelt å forstå essensen i en hurtiginfo. Vi prøver derfor å formidle nyhetene med et språk som er enkelt å forstå, og i en form som er enkel å oppfatte. Samtidig skal kundene kunne finne mer utdypende informasjon, med link til vår informasjonskilde.

Sticos Hurtiginfo blir laget med både kategori og status, slik at du får en rask oversikt over hva saken gjelder.

STICOS HURTIGINFO

- Nyhetsabonnement innen regnskap, lønn, skatt, avgift og personal
- Utkom første gang i 1999
- Over 2500 abonnenter
- Gjennomsnittlig kommer det 2 hurtiginfo pr. uke

INVESTER I KOMPETANSEHEVING

Medarbeidernes kompetanse vil være den viktigste innsatsfaktoren i alle virksomheter i årene som kommer. Kompetanse vil være grunnlaget for omstillingsevne og effektivisering, og mest sannsynlig en av bedriftens viktigste konkurransefortrinn.

Regnskaps- og revisjonsbransjen er som kjent i endring, og fritak fra revisjonsplikt for små aksjeselskaper gjør det nødvendig å fokusere enda mer på kompetanse og tilpasse driften mer mot rådgivning.

Her er noen av høsten nye kurs, som er tilpasset en bransje i endring.

Arbeidsrett

- arbeidsforholdet fra a til å

Ved ansettelse av arbeidstakere får arbeidsgiver et omfattende ansvar. Det er en rekke regler og rutiner som skal håndteres i forbindelse med et arbeidsforhold. Alt fra ansettelsesavtalen, oppfølging av arbeidstaker og rammer for arbeidsforholdet og til opphør av dette. Du får her en oversikt over regler og retningslinjer ved ansettelsesforhold.

Byrådrift - kvalitet og lønnsomhet i eget byrå

Kurset vil være nyttig både i forhold til interne prosesser på et regnskapsbyrå og i forholdet til kunderådgivning. Kurset fokuse-

rer på forbedring av kvalitet og lønnsomhet i eget byrå, og bidrar til at rådgiverkompetansen din forsterkes og forbedres. Hva skjer i en endringsprosess, og hva skal til for å lykkes i prosessen?

Kunnskapen er direkte overførbart til rådgivning overfor kunder, medarbeidere og i andre forhold hvor vi skal skape endringer og forbedringer.

Praktisk juss

Alle ledere, regnskapsførere, revisorer, rådgivere og andre må forholde seg til juridiske problemstillinger som en del av sitt arbeid. Det kan for eksempel være spørsmål om innkreving av fordringer, inngåelse av avtaler, oppfølging av aksjelovens krav, eller kjøp, salg og utleie av eiendom.

På kurset "Praktisk juss" får du innføring i juridiske problemstillinger det er vanlig å møte når man driver virksomhet.

Vi går gjennom viktige områder som pengekravsrett, erstatninger,

avtalerett, selskapsrett og regler for fast eiendom.

De nye kursene er også godkjent som etterutdanningstimer for autoriserte regnskapsførere.

Med Sticos Kurs kan du holde deg faglig oppdatert og sikre at arbeidet ditt utføres både effektivt og med høy kvalitet.

Utvikling av kompetanse er en lønnsom investering for bedriften og for den enkelte!

STICOS KURS HØSTEN 2011

Sticos Kurs er praktisk rettet, slik at de enkelt kan relateres til problemstillinger du jobber med til daglig. Hos oss får du faglig oppdatering med høy kvalitet. Denne høsten tilbyr Sticos over hundre kurs innen regnskap, lønn og personal.

STAVANGER	
Regnskapsanalyse - nøkkeltallsanalyser	3.-4. oktober
Grunnleggende regnskapsføring	18.-19. oktober
Fakturering og inkassorutiner	20. oktober
Lønn og naturalytelser	25. oktober
Reiseoppgjør	26. oktober
Selskapsrett - aksjeloven	27. oktober
Regnskapsføring 2	31. okt.-1. nov.
God regnskapsføringsskikk	4. november
Byrådrift - kvalitet og lønnsomhet i eget byrå	9.-10. november
Avstemming og kontroll av regnskapet	14.-15. november
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	16. november
Sykepenges og foreldrepenges	17. november
Merverdiavgift - grunnkurs	21. november
Merverdiavgift - utland	22. november
Regnskapsanalyse - verddivurderinger	23.-24. november
Praktisk juss	29. november
Lønnsinnberetning	30. november
God regnskapsskikk for små foretak	6. desember

BERGEN	
Budsjettering med Excel	14.-15. september
Bruerkurs Sticos Regnskapsmetodikk	20. september
Lønn og naturalytelser	4. oktober
Reiseoppgjør	5. oktober
Excel 1 for økonomimedarbeidere - versjon 2010	2. november
Excel 2 for økonomimedarbeidere - versjon 2010	3. november
Praktisk årsavslutning - AS	22.-23. november
Praktisk årsavslutning - enkeltpersonforetak	24. november
Lønnsinnberetning	29. november
Arbeidsrett - arbeidsforholdet fra A til Å	8. desember
Bruerkurs Sticos Årsoppgjør	25. januar 2012

TRONDHEIM	
Grunnleggende lønn	19. september
Budsjettering med Excel	22.-23. september
Bruerkurs Sticos Regnskapsmetodikk	29. september
Fakturering og inkassorutiner	4. oktober
Grunnleggende regnskapsføring	5.-6. oktober
Lønn og naturalytelser	18. oktober
Reiseoppgjør	19. oktober
Excel 1 for økonomimedarbeidere (versjon 2010)	20. oktober
Excel 2 for økonomimedarbeidere (versjon 2010)	21. oktober
Regnskapsføring 2	25.-26. oktober
Avstemming og kontroll av regnskapet	27.-28. oktober
Praktisk utenlandsbeskatning	1. november
God regnskapsføringsskikk	2. november
Merverdiavgift - grunnkurs	3. november
Merverdiavgift - utland	4. november
Arbeidsrett - arbeidsforholdet fra A til Å	7. november
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	8. november
Sykepenges og foreldrepenges	9. november
Praktisk juss	10. november
Regnskapsanalyse - nøkkeltallsanalyser	14.-15. november
Praktisk årsavslutning - AS	16.-17. november
Praktisk årsavslutning - enkeltpersonforetak	18. november
Byrådrift - kvalitet og lønnsomhet i eget byrå	22.-23. november
Lønnsinnberetning	24. november
God regnskapsskikk for små foretak	8. desember
Bruerkurs Sticos Årsoppgjør	26. januar 2012

OSLO	
Budsjettering med Excel	8.-9. september
Innføring i budsjettering	14.-15. september
Excel 1 for økonomimedarbeidere (versjon 2010)	19. september
Merverdiavgift - grunnkurs	19. september

OSLO	
Merverdiavgift- utland	20. september
Excel 2 for økonomimedarbeidere (versjon 2010)	20. september
Excel 3 for økonomimedarbeidere (versjon 2010)	21. september
Grunnleggende lønn	21. september
Budsjettering med Excel	26.-27. september
Grunnleggende regnskapsføring	26.-27. september
Brukerkurs Sticos Regnskapsmetodikk	28. september
Avstemming og kontroll av regnskapet	28.-29. september
God regnskapsføringsskikk	11. oktober
Regnskapsanalyse - nøkkeltallsanalyser	12.-13. oktober
Regnskapsføring 2	17.-18. oktober
Videregående kurs i budsjettering – økonomistyring	19.-20. oktober
Selskapsrett - aksjeloven	21. oktober
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	25. oktober
Byrådrift - kvalitet og lønnsomhet i eget byrå	26.-27. oktober
Grunnleggende regnskapsføring	26.-27. oktober
Fakturering og inkassorutiner	28. oktober
Praktisk utenlandsbeskatning	31. oktober
Lønn og naturalytelse	1. november
Reiseoppgjør	2. november
Regnskapsføring 2	7.-8. november
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	14. november
Excel 1 for økonomimedarbeidere (versjon 2010)	15. november
Excel 2 for økonomimedarbeidere(versjon 2010)	16. november
Excel 3 for økonomimedarbeidere(versjon 2010)	17. november
Sykepenger og foreldrepenger	18. november
Regnskapsføring 3	21.-22. november
Avstemming og kontroll av regnskapet	23.-24. november
Regnskapsanalyse - nøkkeltallsanalyser	28.-29. november
Praktisk årsavslutning - AS	28.-29. november
Praktisk juss	30. november
Praktisk årsavslutning - AS	30. nov.-1. des.
God regnskapsskikk for små foretak	1. desember
Praktisk årsavslutning - enkeltpersonforetak	2. desember
Bokføringsloven og god bokføringsskikk	5. desember
Lønnsinnberetning	7. desember
Arbeidsrett - arbeidsforholdet fra A til Å	7. desember
God regnskapsføringsskikk	8. desember
Regnskapsanalyse - verdivurderinger	8.-9. desember
Merverdiavgift - grunnkurs	13. desember
Merverdiavgift - utland	14. desember
Praktisk årsavslutning - AS	17.-18. januar 2012
Praktisk årsavslutning - enkeltpersonforetak	19. januar 2012
Brukerkurs Sticos Årsoppgjør	24. januar 2012
Brukerkurs Sticos Årsoppgjør	6. mars 2012

Fakta om kursdeltakelse i næringslivet

Kursdeltakelsen blant de sysselsatte i Norge har vært ganske jevn de siste årene.

Antall sysselsatte på kurs

2003	12,3 %
2004	12,8 %
2005	13,2 %
2006	14,2 %
2007	13,7 %
2008	14,9 %
2009	13,6 %
2010	13,4 %

Basert på yrker

Basert på fjerde kvartal i 2010 var det høyest kursdeltakelse i lederyrker (29,2%), akademiske yrker (26,9 %) og høyskoleyrker (22,9 %).

Kvinnelige ledere går oftere på kurs enn mannlige ledere. I fjerde kvartal 2010 deltok hele 37,1 % på kurs, mot 22,4 % av de mannlige ledere.

Trenger du en assistent innen reg

Her er en komplett oversikt over hv

Sticos Oppslag

Sticos Oppslag er din trygghet i arbeidet. Du får svar på de utfordringer du står ovenfor i arbeidsdagen, enten du trenger en detaljert forklaring innen et ukjent tema eller bare behøver å få bekreftet fakta. Med Sticos Oppslag finner du korrekt informasjon raskt og enkelt.

Sticos Oppslag gir deg utfyllende forklaringer og forslag til kontering og mva-behandling. Du finner aktuelle skatte- og avgifts-satser samt faglitteratur som LønnsABC, LigningsABC og Merverdiavgiftshåndboken. Programmet inneholder dessuten en omfattende skjemadel, også med aktuelle offentlige skjema.

Vil du vite mer? Kontakt

Bjørn Einar Træthaug

Salgsleder

telefon 73 56 00 39

Sticos Personal

Sticos Personal er din personalhåndbok på nett. Med produktet får du alltid tilgang til oppdatert informasjon om både lovpålagte og interne bestemmelser i arbeidsforholdet. Et nyttig verktøy både for arbeidsgiver og arbeidstaker.

Du kan enkelt redigere og legge til bedriftens egne dokumenter og personalrutiner. Personalhåndboken sikrer alle ansatte tilgang til informasjon om regelverk og interne retningslinjer.

Egen HMS-del

Sticos Personal er et fullstendig verktøy både til oppfylging av lovfestede HMS-krav og til bedriftens egne kontrollrutiner. I Sticos Personal finner du aktuelle maler, skjema og veiledere.

Vil du vite mer? Kontakt

Espen Ree Kipsgård

Salgsleder Sticos Personal

telefon 73 56 10 54

Sticos RM

Sticos Regnskapsmetodikk gir deg full kontroll over oppdragsavtalen og oppdragsstyringen.

I Sticos Regnskapsmetodikk systematiseres og dokumenteres arbeidet du gjør for dine kunder, samtidig som du sikrer at oppdraget blir utført i henhold til oppdragsavtalen. I programmet registreres og dokumenteres utført arbeid på en oversiktlig måte, samtidig som det er et effektivt verktøy i forbindelse med den lovpålagte intern kontrollen.

Vi holder fokus på å utvikle brukervennlige verktøy som skal hjelpe deg til å effektivisere din arbeids hverdag.

Vil du vite mer? Kontakt

Bente Sandbløst

Produktansvarlig Sticos Regnskapsmetodikk

telefon 73 56 00 00

Regnskap, lønn eller personal?

Disse er de viktigste produktene Sticos kan tilby deg:

Sticos Rapport

Med Sticos Rapport kan du enkelt lage oversiktlige rapporter og analyser med grafiske fremstillinger.

Sticos Rapport gjør det lett for deg å presentere økonomiske forhold, også ovenfor "ikke-økonomer". Du får rapporter og grafer som oppfyller kravene om rapportering til bedriftens styre og ledelse.

Du kan skrive ut objektiv dokumentasjon og regnskapsinformasjon til samarbeidspartnere, leverandører, bankforbindelser med mer.

I Sticos Rapport er det lett å lese inn tall fra regnskapet. Du bruker importfunksjon for å importere saldobalansen og så enkelt er det å komme i gang.

Vil du vite mer? Kontakt
Tom-Øystein Wahl
 Selger Sticos Rapport
 telefon 73 56 10 56

Sticos Årsoppgjør

Sticos Årsoppgjør er et brukervennlig årsoppgjørprogram for alle selskapstyper.

Du får skatteberegning, ligningspapirer, offisielt regnskap, kontantstrømanalyse og konsernoppgjør, alt inkludert i samme program-pakke.

Sticos Årsoppgjør er logisk oppbygd og lett å sette seg inn i.

Fri brukerstøtte det første året gjør at du raskt får hjelp dersom du står fast eller er usikker.

Vil du vite mer? Kontakt
Bodil Stenhaug
 Produktansvarlig Sticos Årsoppgjør
 telefon 73 56 00 00

Sticos Hurtiginfo

Nyhetsabonnementet for deg som vil være i forkant.

Sticos Hurtiginfo holder deg oppdatert om uttalelser, lovforslag, høringer, lovendringer og andre nyheter innen fagområdene regnskap, lønn, skatt, avgift, trygderett og personal.

Som abonnent på Sticos Hurtiginfo slipper du å bruke tid på å lete opp nyheter og det blir enklere å følge med på alt som skjer innen faget. Sticos Hurtiginfo gjør jobben for deg - enkelt og oversiktlig.

Du kan være trygg på at du får informasjon om det som er viktig for deg, din bedrift og dine kunder.

Vil du vite mer? Kontakt
Bjørn Einar Træthaug
 Salgsleder
 telefon 73 56 00 39

Sticos svarer

Fagavdelingen i Sticos håndterer daglig spørsmål fra kunder innen de fagområdene vi dekker. Her er et utdrag av noen av dem.

REGNSKAP

Oppbevaring av papirbilag

Er det nødvendig å oppbevare inngående fakturaer på papir dersom de skannes og oppbevares elektronisk?

Nei, inngående fakturaer kreves ikke oppbevart på papir dersom de skannes for elektronisk oppbevaring. Det anses likevel som god bokføringsskikk at papirbilagene skal oppbevares til det er tatt sikkerhetskopi av den skannede versjonen.

Periodisering

Når skal regnskaps- og revisjonshonorar kostnadsføres?

Regnskaps- og revisjonshonorar skal kostnadsføres når de er påløpt. Dette vil si at når regnskapsfører og revisor utfører arbeid i 2011 knyttet til regnskapsåret 2010, er dette en utgift som skal kostnadsføres i 2011.

LØNN & PERSONAL

Feriepenger

Vi skal ha noen skoleelever/studentere til noe småjobbing noen timer. Er det noen regler som sier at en må beregne feriepenger av timelønn? Kan dette utbetales uten feriepenger?

Det er ingen nedre grense for stillingsstørrelse eller beløp i forhold til beregning av feriepenger. Av ferieloven § 10 fremgår at feriepenger fra arbeidsgiver beregnes på grunnlag av arbeidsvederlag som er utbetalt i opptjeningsåret. Det skal derfor beregnes feriepenger på alt arbeidsvederlag, også timelønn ved småjobber.

Egenmelding

En ansatt brukte egenmelding en dag så var hun på arbeid i ti dager for deretter å levere egenmelding for to nye dager. Kan hun bruke egenmelding for de siste to dagene når det ikke gått 16 dager mellom egenmeldingsperiodene?

Arbeidstaker kan benytte inntil tre dager med egenmelding i løpet av en 16 dagers periode. Dagene med egenmelding kan være tre dager samlet eller enkeltdager med egenmelding. Forutsetningen er at arbeidstaker faktisk har vært i arbeid mellom uttak av egenmeldingene. Arbeidstaker vil her ha benyttet to av fire egenmeldinger.

SKATT

Aksjer

Jeg eier alle aksjene i et lite aksjeselskap som er begjært konkurs i 2010. Aksjekapitalen på 100 000 kroner er således tapt. Kan det kreves skattemessig fradrag for tapet?

Ja, konkurs i selskapet regnes som realisasjon av aksjene, normalt med null i vederlag. Tapet er fradragsberettiget i det inntektsår konkurs åpnes. Dersom du ikke har mottatt opplysninger om tapet i skjema RF-1088 (Oppgave over aksjer og egenkapitalbevis), må du selv føre tapet på skjema RF-1059. Deretter overføres beregnet tap til post 3.3.10 i selvangivelsen. Det bør også gis en kort forklaring i selvangivelsen.

Overskudd i enkeltpersonforetak

Jeg er innehaver av et enkeltpersonforetak. Min ektefelle arbeider også i virksomheten. Hvordan fordeles overskuddet mellom ektefellene?

Overskuddet av virksomheten skal tilordnes den enkelte ektefelle etter vedkommendes arbeidsinnsats og deltakelse i virksomheten, jf. skatteloven § 2-11. Ektefellene må selv dokumentere fordelingen av arbeidet både med hensyn på kvalitet og kvantitet. Den enkelte ektefelle blir skattlagt på bakgrunn av vedkommendes andel av overskuddet. Personinntekten fordeles i samme forhold som overskuddet.

Vet du det?

GÅTEN

Tre mannlige regnskapsførere kjørte hver sin bil til jobb en fredag.

Halvveis til jobben møtte den første regnskapsføreren en mannlig revisor som hadde punktert. Revisoren fikk skyss inn mot byen.

Da de hadde kjørt tre fjerdedeler av veien ble de stående i kø bak bilen til den andre regnskapsføreren. De fikk beskjed om at køen ikke kom til å rikke seg på minst en time. Revisoren, som kjente den andre regnskapsføreren gikk ut av bilen og satte seg i bilen til den andre regnskapsføreren.

Akkurat samtidig kom den tredje regnskapsføreren kjørende forbi, og oppdaget bilen med den første og den andre regnskapsføreren. Den tredje regnskapsføreren som akkurat hadde fått et årsoppgjør underkjent av revisoren, stoppet bilen og begynte å krangle med revisoren. Krangelen pågikk i tjue minutter, før revisoren sa seg villig til å bli med den tredje regnskapsføreren i bilen hans for å se igjennom årsoppgaven på nytt på den tredje regnskapsføreren kontor.

Hvor mange av de fire mennene sto nå i kø?

To av mennene sto nå i kø. Den tredje regnskapsføreren kom kjørende forbi i motsatt kjøretning, og kjørte etter kran gelen videre med revisoren ombord i bilen.

Svar:

TEST DEG SELV

1. Hvor mye kan du kreve i bilgodtgjørelse pr. km etter statens reiseregulativ ved bruk av egen bil, når du også har med deg en kollega som passasjer?
2. Hva er beløpsgrensen for skattemessig fradrag i forbindelse med representasjon i form av servering på et spisested utenfor arbeidsstedet?
3. Er det merverdiavgift på kringkastingsavgiften til NRK, og i så fall med hvilken sats?
4. Hvor stor må bedriften være for at man plikter å opprette et arbeidsmiljøutvalg?
5. Du kjøper inngangsbillett til en forestilling hvor flere stand-up komikere skal opptre. Må du betale merverdiavgift på billetten, og i så fall med hvilken sats?
6. Firmaet betaler premie for en helårs reiseforsikring for sine ansatte. Forsikringen dekker både yrkesreiser og privatreiser. Skal de ansatte betale skatt av hele eller deler av premien?
7. Når er siste frist for elektronisk innsending av årsregnskap og årsberetning til Regnskapsregisteret i Brønnøysund?
8. Hvor stort må et aksjeselskap være før de ansatte kan kreve å få velge ansatterepresentanter til styret i selskapet?

- Svar:
1. Kr 4,55 pr. km
 2. Kr 400 pr. person.
 3. 8% mva.
 4. Over 50 arbeidstakere.
 5. 0 - avgiftsritt
 6. Reiseforsikringer som kun gjelder yrkesreiser
 7. 31. august.
 8. Flere enn 30 ansatte
- er skattefr. Når reisefor-
sikringen gjelder både
yrkes- og privatreiser er i
utgangspunktet hele premien
skattepliktig. Hvis forsi-
kringspremien splittes i en
yrkesdel og en privatdel, vil
kun privatt delen være skar-
tepliktig.

B

Returadresse:
Sticos AS
Postboks 2934 Sluppen
7438 Trondheim

Hold deg oppdatert!

På www.sticos.no kan du melde deg på vårt nyhetsbrev, lese fagartikler, melde deg på kurs og du finner aktuelle nyheter.

